

LT

LT

LT

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 12.11.2008
KOM(2008) 704 galutinis

2008/0217 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl kredito reitingų agentūrų

{SEK(2008) 2745}

{SEK(2008) 2746}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

1.1. Pasiūlymo bendrosios aplinkybės, pagrindas ir tikslai

Kredito reitingų agentūros pateikia nepriklausomą nuomonę apie įmonių, vyriausybių ir įvairių finansinių priemonių finansinių įsipareigojimų nevykdymo tikimybę ir tikėtinus nuostolius. Šiais kredito reitingais naudojami investuotojai, paskolų gavėjai, emitentai ir vyriausybės, todėl jie atlieka svarbų vaidmenį finansų rinkose.

2006 m. Komisija išdėstė savo požiūrį į kredito reitingų agentūrų reglamentavimą¹ ir pareiškė įdėmiai stebėsimi, kas vyksta šioje srityje. ES veikiančios kredito reitingų agentūros daugiausia vadovaujasi Tarptautinės vertybinių popierių komisijų organizacijos (IOSCO) elgesio kodeksu², kuris paremtas savanorišku reikalavimų vykdymu ir kuri kasmet įvertina Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komitetas (CESR)³. Komisija pareiškė, kad ji svarstys naujus pasiūlymus, jeigu būtų akivaizdžiai nepakankamai laikomasi galiojančių ES taisyklių arba IOSCO kodekso, arba susiklosčius naujoms aplinkybėms – įskaitant rimtas rinkos problemas.

Bendrai sutariama, kad kredito reitingų agentūros nemažai prisidėjo prie pastarojo meto suirutės rinkoje, nepakankamai įvertinusios struktūrizuotų kredito produktų kredito riziką. Daugeliui labai rizikingų produktų buvo suteikti aukščiausi reitingai, tokiu būdu akivaizdžiai neįvertinant šioms priemonėms būdingos didelės rizikos. Be to, pablogėjus rinkos sąlygoms, agentūros nesugebėjo greitai pakoreguoti reitingų.

Dabartinė krizė atskleidė kredito reitingų agentūrų naudojamų metodų ir modelių trūkumus. Viena priežasčių galėtų būti ta, kad kredito reitingų agentūros veikia oligopolinėje rinkoje, kuri menkai skatina konkuruoti teikiamų reitingų kokybės srityje. Pasitaikantys prastos kokybės reitingai, suteikti struktūrizuotoms finansinėms priemonėms, nemažai prisidėjo prie dabartinės krizės. Be to, tapo akivaizdūs agentūrų ir kredito reitingų naudotojų bendravimo trūkumai. Dėl to sumažėjo rinkos dalyvių pasitikėjimas kredito reitingų agentūrų veikla ir reitingų patikimumu.

2007 m. spalio mėn. ES finansų ministrai priėmė išvadas dėl krizės (veiksmų planą ekonomikos ir finansų srityje)⁴, į kurias buvo įtrauktas pasiūlymas įvertinti kredito reitingų agentūrų vaidmenį ir imti šalinti susijusius trūkumus. Konkrečiai Komisijos buvo paprašyta išsiaiškinti galimus interesų konfliktus suteikiant reitingus, reitingavimo metodų skaidrumą, intervalus tarp pakartotinių reitingų vertinimų ir priežiūros institucijų patvirtinimo procesų.

---

¹ Komisijos komunikatas dėl kredito reitingų agentūrų, OL C 59, 2006 3 11, p. 2 (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2006:059:0002:0006:EN:PDF>).

² Elgesio kodekso pamatai kredito reitingų agentūroms (patikslinti 2008 m. gegužę) <http://www.iosco.org/library/pubdocs/pdf/IOSCOPD271.pdf>.

³ CESR yra nepriklausoma nacionalinių ES vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų sudaryta Europos Komisijos patariamoji grupė; žr. 2001 m. birželio 6 d. Komisijos sprendimą dėl Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komiteto įsteigimo, 2001/527/EB (OL L 191, 2001 7 13, p. 43). CESR vaidmuo yra pagerinti vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų veiklos koordinavimą, teikti konsultacijas Europos Komisijai ir užtikrinti nuoseklesnį ir savalaikį kasdienį Bendrijos teisės aktų įgyvendinimą valstybėse narėse.

⁴ http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ecofin/96375.pdf.

Siekdama išsiaiškinti agentūrų vaidmenį ir įvertinti priežiūros priemonių poreikį, 2007 m. rudenį Komisija kreipėsi konsultacijų į CESR ir Europos vertybinių popierių rinkų ekspertų grupę (ESME)⁵. Maždaug tuo pačiu metu kitos šalys taip pat pradėjo reformas šioje srityje (JAV, Japonija), ir nuo tada šis klausimas buvo nagrinėjamas svarbiose IOSCO⁶, Finansinio stabilumo forumo⁷ ir Pasaulinio finansų sistemos komiteto⁸ ataskaitose. Tuo tarpu pačios kredito reitingų agentūros numatė keletą reformų, kurias jos pasirengusios įgyvendinti⁹.

Atrodo, kad savireguliacijos, paremtas savanorišku IOSCO kodekso laikymusi, neduoda tinkamo, patikimo sprendimo kaip pašalinti struktūrinius verslo trūkumus. Nors buvo sukurtos kelios savireguliacijos schemos, dauguma jų buvo nepakankamai tvirtos ar griežtos, kad įveiktų rimtas problemas ir atkurtų pasitikėjimą rinkomis. Be to, atskiri kai kurių kredito reitingų agentūrų sprendimai neturėtų rinkos masto poveikio, būtino siekiant sudaryti vienodas galimybes visoje ES ir, pageidautina, visame pasaulyje. Esminių reikalavimų požiūriu Komisija laiko patikslintą IOSCO elgesio kodeksą pasauliniu etalonu. Tačiau kodeksas turi tam tikrų trūkumų, kuriuos reikėtų pašalinti, kad jo taisyklės būtų visiškai veiksmingos. Kai kurios IOSCO taisyklės yra gana abstrakčios ir bendro pobūdžio; jas reikėtų sukonkretinti ir kai kuriais atvejais sujungti, kad būtų galima lengviau taikyti jas praktikoje ir kad jos būtų veiksmingesnės. Svarbiausia, kodekse nenumatytas mechanizmas, kaip priversti laikytis jo taisyklių, o tik raginama, kad kredito reitingų agentūros pateiktų priežastis, jei nenori jų laikytis („laikykitės arba pasiaiškink“ požiūris). Pats kodeksas gali būti papildomas vykdytinomis taisyklėmis. Jame aiškiai sakoma, kad kredito reitingų agentūros turėtų paklusti savo veiklos vietos jurisdikcijos įstatymams ir reglamentams, ir kad šiuose įstatymuose gali būti tiesioginio kredito reitingų agentūrų reglamentavimo, kuriame gali būti ir kodekso elementų.

JAV, kur įsikūrusios daugelio ES plačiai veikiančių kredito reitingų agentūrų patronuojančios bendrovės, nuo 2007 m. vasaros kredito reitingų agentūroms taikoma kontrolė ir priežiūra¹⁰. Atsižvelgiant į pasaulinį reitingavimo veiklos pobūdį, svarbu sudaryti vienodas sąlygas ES ir JAV, įvedant Europos Sąjungoje reguliavimo sistemą, kuri būtų panaši į taikomą JAV ir būtų paremta tais pačiais principais.

---

⁵ Europos vertybinių popierių rinkų ekspertų grupė (ESME) yra Komisijos patariamoji įstaiga, sudaryta iš vertybinių popierių rinkų specialistų ir ekspertų, Komisijos įsteigta 2006 m. balandį ir besivadovaujanti 2006 m. kovo 30 d. Komisijos sprendimu 2006/288/EB, kuriuo įsteigiama Europos vertybinių popierių rinkų ekspertų grupė, kuri teiktų teises ir ekonomines rekomendacijas dėl ES vertybinių popierių direktyvų taikymo (OL L 106, 2006 4 19, p. 14).

⁶ *Elgesio kodekso pamatai kredito reitingų agentūroms* (patikslinti 2008 m. gegužę)
<http://www.iosco.org/library/pubdocs/pdf/IOSCOPD271.pdf>.

⁷ *Report of the FSF on Enhancing Market and Institutional Resilience*, 2008 m. balandžio 7 d.
http://www.fsforum.org/publications/r_0804.pdf.

⁸ CGFS Papers No. 32: *Ratings in structured finance: What went wrong and what can be done to address short comings?* 2008 m. liepa, <http://www.bis.org/publ/cgfs32.pdf?noframes=1>.

⁹ Pavyzdžiui, „Standards and Poor’s“ pateikė reformos planą, į kurį įtrauktos tokios priemonės kaip suinteresuotųjų subjektų ombudsmeno paskyrimas, nepriklausomos firmos atliekama vieša kasmetinė valdymo procesų peržiūra ir analitikų klientų keitimas rotacijos tvarka. „Moody’s“ ėmėsi priemonių vertinimo procese naudojamų duomenų kokybei pagerinti. „Fitch“ perkėlė su reitingais nesusijusią veiklą į atskirą padalinį ir padarė pakeitimų struktūrizuotoje finansinėje veikloje, siekdamas padidinti reitingų peržiūros proceso objektyvumą ir nuoseklumą.

¹⁰ 2007 m. birželio 27 d. įsigaliojo 2006 m. JAV kredito reitingų agentūrų reformos įstatymas, kuriuo nustatoma NRSRO (nacionaliniu mastu pripažintų statistikos reitingų organizacijų, angl. *Nationally Recognized Statistical Rating Organizations*) teisinė registracijos sistema.

Atsižvelgiant į šias aplinkybes, šiuo reglamento pasiūlymu siekiama keturių bendrų tikslų, skirtų pagerinti kredito reitingų suteikimo procesą:

- pirma, užtikrinti, kad vertinimo proceso metu kredito reitingų agentūros išvengtų interesų konfliktų arba bent jau tinkamai juos valdytų;
- antra, pagerinti kredito reitingų agentūrų taikomos metodikos kokybę ir reitingų kokybę;
- trečia, padidinti skaidrumą, įpareigojant kredito reitingų agentūras atskleisti informaciją;
- ketvirta, užtikrinti veiksmingą registracijos ir priežiūros sistemą, kuria būtų išvengta palankesnės padėties ieškojimo ir ES jurisdikcijų reguliuojamojo arbitražo.

Komisija ketina sukurti kredito reitingų suteikimo reguliavimo sistemą, kad užtikrintų aukštą investuotojų pasitikėjimo ir vartotojų apsaugos lygį.

1.2. Pasiūlymo srityje taikomos nuostatos

Bendrijos teisėje kalbama tik apie du konkrečius kredito reitingų aspektus:

- Nors kredito reitingai nėra rekomendacijos, kaip apibrėžta Direktyvoje 2003/125/EB¹¹, kuria įgyvendinama Piktnaudžiavimo rinka direktyva¹², Direktyvos 2003/125/EB 10 konstatuojamojoje dalyje teigiama, kad agentūros turėtų nuspręsti priimti vidaus politiką bei procedūras, skirtas užtikrinti, kad jų paskelbti kredito reitingai būtų teisingai pateikti ir kad jie tinkamai atskleistų bet kokius reikšmingus interesus ar interesų konfliktus tų finansinių priemonių ar emitentų, kuriems suteikiamas kredito reitingas, atžvilgiu.
- Kapitalo reikalavimų direktyvoje¹³ (2006/48/EB) numatoma taikyti išorinį kredito vertinimą, siekiant nustatyti rizikos koeficientus ir susijusius kapitalo reikalavimus, taikomus banko ar investicinės įmonės pozicijai. Išorinis kredito vertinimas šiuo tikslu gali būti taikomas tik jei išorinė kredito rizikos vertinimo institucija (ECAI), teikianti rizikos vertinimą, yra pripažinta kompetentingų institucijų. Pripažinimo tvarka yra išdėstyta Kapitalo reikalavimų direktyvos VI priedo 2 dalyje. Kompetentingos nacionalinės institucijos gali pripažinti ECAI tik tuomet, jei ši laikosi objektyvumo, nepriklausomumo, nuolatinės peržiūros, patikimumo ir skaidrumo reikalavimų. Siekiant skatinti konvergenciją, Europos bankininkystės priežiūros institucijų komitetas (CEBS) išleido ECAI pripažinimo gaires¹⁴.

---

¹¹ 2003 m. gruodžio 22 d. Komisijos direktyva 2003/125/EB, įgyvendinanti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/6/EB nuostatas dėl teisingo investavimo rekomendacijų pateikimo ir interesų prieštaravimų atskleidimo (OL L 339, 2003 12 24, p. 73).

¹² 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka (OL L 96, 2003 4 12, p. 16).

¹³ 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/48/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo (nauja redakcija) (OL L 177, 2006 6 30, p. 1).

¹⁴ *Guidelines on the recognition of External Credit Assessment Institutions of 20 January 2006* (GL07), <http://www.c-eps.org/formupload/41/413b2513-5084-4293-a386-16385b80411d.pdf>.

1.3. Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis ir poveikio vertinimas

Kaip minėta 1.1 skirsnyje, 2007 m. rudenį Komisija paprašė Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komiteto (CESR) ir Europos vertybinių popierių rinkų ekspertų grupės (ESME) pateikti rekomendacijas įvairiais kredito reitingų agentūrų veiklos ir jų vaidmens finansų, ypač struktūrizuotų finansų, rinkose aspektais. Abi grupės daug konsultavosi su suinteresuotosiomis šalimis ir pateikė Komisijai platesnį požiūrį ir daugiau duomenų apie kredito reitingų agentūrų vaidmenį struktūrizuotų finansų srityje rizikingų paskolų krizės sąlygomis.

Įdėmiai stebėdama CESR ir ESME vykdomo darbo pažangą, Komisija taip pat surengė diskusijas su kredito reitingų agentūromis ir prašė kitų suinteresuotųjų šalių, įskaitant draudimo, vertybinių popierių ir bankininkystės sektoriaus įmonių asociacijas ir informacijos teikėjus, pateikti pastabas. Nuo 2008 m. liepos 31 d. iki 2008 m. rugsėjo 5 d. vyko viešosios konsultacijos internetu¹⁵. Apklausoje per individualius arba sugrupuotus atsakymus buvo atstovaujamos kredito reitingų agentūros, bankai, investicinės įmonės, draudimo bendrovės, fondų valdytojai, priežiūros ir reguliavimo institucijos, finansų ministerijos, centriniai bankai ir kitos suinteresuotosios šalys¹⁶.

1.4. Poveikio vertinimas

Laikydamosi „geresnio reglamentavimo“ politikos, Komisija atliko politikos alternatyvų poveikio vertinimą. Nagrinėtos keturios galimybės:

- 1 galimybė: išlaikyti *status quo* (savireguliacijos požiūris, paremtas IOSCO kodeksu kartu su kredito reitingų agentūrų individualiomis iniciatyvomis);
- 2 galimybė: parengti Europos elgesio kodeksą ir įsteigti įstaigą, kuri stebėtų, kaip kredito reitingų agentūros laikosi šio kodekso, bet neturėtų vykdyti įgaliojimų;
- 3 galimybė: išleisti (neįpareigojančią) Komisijos rekomendaciją;
- 4 galimybė: įstatymais sukurti kredito reitingų agentūrų registravimo ir priežiūros sistemą.

Kiekviena iš šių keturių politikos galimybių buvo įvertinta pagal keturis kriterijus: veiksmingumo¹⁷, tikrumo¹⁸, bendros sistemos¹⁹ ir lankstumo²⁰. Įstatymais pagrįsta galimybė buvo aiškiai pranašesnė už kitas politikos galimybes, ypač dėl jos veiksmingumo ir tikrumo, nes kitos galimybės (savireguliacijos požiūris ar rekomendacija) negali sukurti įstatymiškai įpareigojančių taisyklių bei jų vykdyimo mechanizmo. Be to, įstatymai yra geriausias būdas užtikrinti bendrą sistemą visoje ES ir veiksmingą atsvarą kitoms svarbioms jurisdikcijoms, ypač JAV.

---

¹⁵ http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2008/securities_agencies_en.htm.

¹⁶ Iš viso gauti 82 atsakymai. Atsakymai skelbiami: http://circa.europa.eu/Public/irc/markt/markt_consultations/library?l=/financial_services/credit_agencies&vm=detailed&sb=Title.

¹⁷ Kiek priemonė atitinka 1.1 skirsnyje nurodytus tikslus.

¹⁸ Suinteresuotųjų šalių pasitikėjimas taisyklėmis.

¹⁹ Kiek kredito reitingų agentūrų veiklos sistema reguliuojama laikantis tų pačių reikalavimų visose valstybėse narėse.

²⁰ Kiek atitinkama politikos galimybė palengvina kredito reitingų agentūrų veiklą visose valstybėse narėse. Lankstumas taip pat turi įtakos kredito reitingų agentūrų patiriamoms sąnaudoms.

2. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

2.1. Teisinis pagrindas

Pasiūlymas grindžiamas EB sutarties 95 straipsniu.

2.2. Subsidiarumas ir proporcingumas

Komisijos pasiūlymas reglamentuoti kredito reitingų agentūrų veiklą atitinka subsidiarumo principą, išdėstyta EB sutarties 5 straipsnio 2 dalyje, pagal kuri reikalaujama, kad Bendrija imtųsi veiksmų tik tuomet, kai valstybės narės negali pakankamai pasiekti siūlomų veiksmų tikslų ir dėl siūlomų veiksmų poveikio masto jų geriau būtų siekti Bendrijos lygiu. Kredito reitingų agentūrų veikla yra globalaus pobūdžio. Vienoje valstybėje narėje esančios kredito reitingų agentūros suteiktais reitingais naudojasi ir pasitiki rinkos dalyviai visoje ES. Kredito reitingų agentūrų nesėkmės arba reguliavimo sistemos nebuvimas vienoje konkrečioje valstybėje narėje gali turėti neigiamos įtakos rinkos dalyviams ir finansų rinkoms visoje ES. Todėl norint apsaugoti investuotojus ir rinkas nuo galimų trūkumų, reikalingos tinkamos reguliavimo taisyklės, taikomos visoje ES.

Būtina išdėstyti bendrą su kredito reitingų kokybe susijusių taisyklių sistemą, kuria naudosis finansų įstaigos, reguliuojamos pagal Bendrijoje suderintas taisykles. Priešingu atveju bus rizika, kad valstybės narės nacionaliniu lygiu imsis labai skirtingų priemonių. Tai turėtų tiesioginį neigiamą poveikį ir sudarytų kliūtis geram vidaus rinkos veikimui, nes kredito reitingų agentūroms, suteikiančioms kredito reitingus, skirtus naudoti Bendrijos finansų įstaigoms, skirtingose valstybėse narėse būtų taikomos skirtingos taisyklės.

Galiausiai, atsižvelgiant į reitingų veiklos globalinį pobūdį ir poveikį visam pasauliui, labai svarbi taisyklių, reglamentuojančių kredito reitingų suteikimą pasauliniu mastu, konvergencija, užtikrinanti vienodai aukštą investuotojų pasitikėjimo ir vartotojų apsaugos lygį. Skirtingi nacionaliniai teisės aktai ES apsunkintų šį konvergencijos procesą ir susilpnintų ES poziciją, palyginti su svarbiais kitur taikomais režimais.

Siūlomas reglamentas taip pat yra proporcingas, kaip reikalaujama EB sutarties 5 straipsnio 3 dalyje. Jis skirtas ne visoms kredito reitingų agentūroms, o tik tom, kurių reitingus reguliavimo tikslais naudoja finansų įstaigos, t. y. tom, kurios gali turėti didelį poveikį finansų sistemai. Daugelis esminių jo nuostatų perimta iš IOSCO kodekso. Tai gerokai sumažins pritaikymo išlaidas, nes daugelis kredito reitingų agentūrų jau dabar savanoriškai laikosi šio kodekso. Pasiūlyme atsižvelgiama į teisės aktus, galiojančius pagrindinėse ES nepriklausančiose šalyse, siekiant prisiderinti prie pasauliniu mastu veikiančių kredito reitingų agentūrų verslo modelio, taip pat atsižvelgiama ir į mažesnes agentūras, kurios naudoja paprastesnį verslo modelį²¹.

2.3. Pasirinkta priemonė

ES teisės aktai yra vienintelė galimybė pakankamai gerai apsaugoti investuotojus ir Europos finansų rinkas nuo kredito reitingų agentūrų nekompetencijos rizikos. Reikalingas vieningas požiūris, kad būtų galima sukurti sistemą, kurioje valstybių narių kompetentingos institucijos galėtų užtikrinti, kad kredito reitingų agentūros visoje Bendrijoje nuosekliai taiko naujuosius

---

²¹ Žr. 6 straipsnio 5 dalį.

reikalavimus. Dėl tiesioginio poveikio reglamentas yra geriausia priemonė užtikrinti nuoseklų ir vieningą požiūrį visoje Europos Sąjungoje.

Šiuo metu nei vienoje iš valstybių narių nėra visapusio kredito reitingų suteikimo registracijos ir priežiūros režimo. Todėl direktyva, kuria valstybėms narėms suteikiama nemažai lankstumo sprendžiant kaip pritaikyti nacionalinę teisinę tvarką prie naujosios sistemos, yra neveiksminga.

Kadangi valstybėms narėms nereikia reglamento perkelti į nacionalinę teisę, juo galima nedelsiant įvesti vieningą sistemą, reikalingą norint greitai atkurti rinkos pasitikėjimą kredito reitingų suteikimo veikla. Jis taip pat yra mažesnė našta sektoriui, nes vienas Bendrijos taisyklių rinkinys galios visoje Europos Sąjungoje.

2.4. Komitologija

Pasiūlymas pagrįstas Lamfalussy finansinių paslaugų reglamentavimo procesu. Pagrindinėje siūlomo reglamento dalyje pristatomi principai, užtikrinantys, kad i) kredito reitingų suteikimui neturėtų įtakos interesų konfliktai, ii) suteikti kredito reitingai būtų aukštos kokybės ir iii) kredito reitingų agentūros veiktų skaidriai.

Techninė informacija, reikalinga reglamento principams apibrėžti, išdėstyta reglamento I ir II prieduose. Kad būtų galima reglamentą greitai pritaikyti prie naujų įvykių, turinčių įtakos reitingų suteikimo veiklai, Komisija gali iš dalies keisti prieduose pateiktas technines sąlygas pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB²². Kadangi tos priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos neesminėms šio reglamento nuostatoms iš dalies pakeisti, jos turi būti priimtos laikantis Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

2.5. Pasiūlymo turinys

2.5.1. Taikymo sritis (2 straipsnis)

Pasiūlymu įvedamas teisiškai įpareigojantis kredito reitingų agentūrų, suteikiančių kredito reitingus, daugiausia skirtus kredito įstaigoms, investicinėms firmoms, gyvybės ir ne gyvybės draudimo ir perdraudimo bendrovėms, kolektyvinio investavimo schemoms ir pensijų fondams naudoti reguliavimo tikslais, registracijos ir priežiūros režimas.

2.5.2. Nepriklausomumas ir interesų konfliktų vengimas (5–6 straipsniai ir I priedo A, B ir C skirsniai)

Jei kredito reitingų agentūros nori susigrąžinti rinkos pasitikėjimą, būtina toliau gerinti veiklą sprendžiant organizacinių reikalavimų ir interesų konfliktų klausimus. Tam reikalingos jų vidaus valdymo struktūros reformos, kuriomis būtų įvesta patikima vidaus kontrolė ir teisingi atskaitomybės ryšiai, aiškiai atskirta reitingų suteikimo funkcija ir verslo interesai. Išorės priežiūrą sustiprina vidaus drausmė, kai kredito reitingų agentūros nepriklausomiems administracinio organo arba stebėtojų tarybos nariams skiriamos konkrečios užduotys, skirtos veiksmingai kontrolei užtikrinti (5 straipsnis ir I priedo A skirsnio 2 punktas).

---

²² 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimas 1999/468/EB, nustatantis Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką (OL L 184, 1999 7 17, p. 23), su pakeitimais, padarytais 2006 m. liepos 17 d. Tarybos sprendimu 2006/512/EB (OL L 200, 2006 7 22, p. 11).

Siekiant užtikrinti reitingų nepriklausomumą, kredito reitingų agentūros privalo apsisaugoti nuo interesų konfliktų ir (arba) atitinkamai valdyti tokius konfliktus, kai jie neišvengiami. Jos privalo išsamiai, laiku, aiškiai, glaustai, konkrečiai ir matomai atskleisti interesų konfliktus ir registruoti visas reikšmingas grėsmes reitingų agentūros arba jos darbuotojų, dalyvaujančių suteikiant kredito reitingus, nepriklausomumui, kartu su apsaugos priemonėmis, taikomomis šioms grėsmėms sumažinti. Jų veikla privalo apsiriboti kredito reitingų teikimu ir susijusia veikla, į kurią neįeina konsultacinės arba patarėjų paslaugos (5 straipsnis ir I priedo B skirsnis).

Agentūros privalo turėti atitinkamą vidaus politiką ir procedūras, skirtas bet kada apsaugoti kredito reitingų suteikime dalyvaujančius darbuotojus nuo interesų konfliktų ir užtikrinti reitingų bei peržiūros proceso kokybę, sąžiningumą ir nuodugnumą. Taip pat agentūros privalo skirti kreditų reitingų teikimo veiklai pakankamai darbuotojų, turinčių atitinkamų žinių ir patirties, ir tinkamai pasirūpinti analitikų ir kredito reitingus tvirtinančių asmenų rotacija (6 straipsnis ir I priedo C skirsnis).

Reitingavime dalyvaujančių darbuotojų atlyginimai pirmiausia turi būti nustatomi, remiantis jų darbo kokybe, tikslumu, nuodugnumu ir sąžiningumu (6 straipsnio 6 dalis).

2.5.3. Reitingų kokybė (7 straipsnis)

Kredito reitingų tikslas yra remiantis turima informacija ir ekonomine analize pateikti patikimą ir pagrįstą skolininko ar emitento kredito rizikos analizę. Daugelis investuotojų pasikliauja kredito reitingų agentūromis, nes jie neturi patirties ir (arba) išteklių (laiko ir lėšų) patys atlikti kredito rizikos analizę. Be to, kredito reitingų agentūros dažnai turi informacijos, kuri nėra lengvai prieinama rinkos dalyviams. Taigi, teoriškai kredito reitingų agentūrų suteikti reitingai yra veiksminga priemonė, padedanti investuotojams įvertinti ir valdyti kredito riziką, bet tik tuomet, kai jie yra patikimi ir kokybiški. Siūlomu reglamentu siekiama pagerinti kredito reitingų kokybę, tačiau investuotojai vis tiek turi remtis sveika nuovoka ir atsargiai pasikliauti reitingais priimant investicinius sprendimus; juo taip pat nekeliamas pavojus reitingų suteikimo proceso ar pačių reitingų, už kuriuos visiškai atsakinga kredito reitingų agentūra, nepriklausomumui.

Kad išmanūs rinkos dalyviai (bankai ir kiti instituciniai investuotojai) galėtų patikrinti naudojamos metodikos patikimumą ir kredito reitingų agentūros suteiktus reitingus, o taip pat kad būtų sustiprinta rinkos drausmė, kredito reitingų agentūros privalo atskleisti reitingavimo procese naudojamą metodiką, modelius ir esmines prielaidas. Metodai privalo būti nuolat peržiūrimi ir atnaujinami. Agentūrai pakeitus naudojamą reitingavimo metodiką, ji privalo nedelsdama atskleisti, kuriems reitingams šis pakeitimas galėtų turėti įtakos ir greitai suteikti naujus reitingus. Kredito reitingų agentūros taip pat privalo nuolat peržiūrėti reitingus. Tai yra svarbu tam, kad reitingai visada būtų aktualūs ir atspindėtų finansinių sąlygų pasikeitimus. Ši nuostata turėtų neleisti kredito reitingų agentūroms sutelkti visas pastangas ir išteklius į pirminį reitingų suteikimą ir apleisti tolesnę stebėseną; tai galėtų labai pakenkti nuolatinei reitingų kokybei.

2.5.4. Atskleidimo ir skaidrumo įsipareigojimai (8–11 straipsniai ir I priedo B, D ir E skirsniai)

Dabartinė krizė atskleidė metodų ir modelių, agentūrų naudojamų struktūrizuotoms finansinėms priemonėms, kurios buvo sukurtos taip, kad suteiktų didelį pasitikėjimą investuotojams, įvertinti, ir agentūrų bendravimo su rinkomis ir investuotojais tiek

struktūrizuotų finansinių priemonių vertinimo ypatumų ir ribotumo, tiek esminių prielaidų klausimais, trūkumus.

Šiuo pasiūlymu kredito reitingų agentūros įpareigojamos be atrankos ir laiku atskleisti reitingus, nebent reitingai būtų platinami tik abonementams. Juo siekiama sudaryti galimybę investuotojams atskirti struktūrizuotų ir tradicinių (įmonių, nepriklausomų) produktų reitingus, įvedant reikalavimą naudoti skirtingą reitingų kategoriją struktūrizuotoms finansinėms priemonėms arba pateikti papildomą informaciją apie jų rizikos ypatumus. Ypatingi atskleidimo reikalavimai taikomi neužsakytiems kredito reitingams (8 straipsnis).

Siekdamos užtikrinti, kad vidaus procesai ir procedūros būtų pakankamai skaidrūs, kredito reitingų agentūros privalo viešai atskleisti tam tikrą svarbią informaciją, pvz., apie interesų konfliktus, metodiką bei esmines vertinimo prielaidas ir bendrą jų atlyginimų politikos pobūdį. Jos taip pat privalo periodiškai atskleisti duomenis apie ankstesnius įsipareigojimų nevykdymo rodiklius pagal reitingų kategorijas ir pateikti kompetentingoms institucijoms tokius dokumentus kaip 20 didžiausių pagal pajamas klientų sąrašą (9 straipsnis ir I priedo E skirsnis).

Siekiant užtikrinti galimybę gauti svarbius standartizuotus duomenis apie kredito reitingų agentūrų veiklą, kad rinkos dalyviai galėtų jas palyginti, CESR sukurs viešai prieinamą centrinių tokių duomenų banką (9 straipsnio 2 dalis).

Siekdamos atgauti visuomenės pasitikėjimą reitingavimo veikla, kredito reitingų agentūros privalės skelbti metines skaidrumo ataskaitas (10 straipsnis ir I priedo E skirsnio III dalis) ir vesti savo veiklos apskaitą (5–7 straipsniai ir I priedo B skirsnio 7–9 punktai).

2.5.5. Registracija (12–17 straipsniai) ir priežiūra (19–31 straipsniai)

Laikantis Bendrijos teisės aktų, kredito reitingų agentūrų, kurių kredito reitingai skirti naudoti finansų įstaigoms reguliavimo tikslais, veikla bus iš anksto registruojama. Pasiūlyme išdėstytos tokios registracijos suteikimo arba atšaukimo sąlygos ir tvarka (12–17 straipsniai).

Kredito reitingų veikla, kurią kredito reitingų agentūra vykdo Europos Sąjungoje, turi pasekmių visoms ES rinkoms; taigi, registracijos procese turėtų dalyvauti visos Europos Sąjungos priežiūros institucijos. Pasiūlymu įvedamas vienas bendras registracijos punktas – CESR, kuris labiausiai tinka priimti paraiškas vieno langelio principu ir būti centriniu visų ES nacionalinių priežiūros institucijų informavimo ir koordinavimo punktu. Atsakomybė už kredito reitingų agentūrų registraciją ir priežiūrą tenka buveinės valstybės narės, t. y. tos, kurioje įsikūrusi kredito reitingų agentūros registruotoji buveinė, kompetentingoms institucijoms. Dėl savo fizinio buvimo kompetentinga institucija gali geriausiai prižiūrėti kredito reitingų agentūros veiklą iš arti. Taip pat siūlomos specialios nuostatos dėl kredito reitingų agentūrų grupių; nagrinėdamos kredito reitingų agentūrų grupės pateiktas registracijos paraiškas, atitinkamos kompetentingos institucijos privalo atsižvelgti į grupės struktūrą ir susitarti dėl tarpininko, kuris bus atsakingas už registracijos proceso koordinavimą (14 straipsnis).

Tam, kad galėtų veikti kaip bendras registracijos punktas, CESR turėtų nuo pat pradžių aktyviai dalyvauti registracijos procese ir turėti teisę konsultuoti buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos vykdomo registracijos suteikimo arba atšaukimo klausimais ir gali prašyti peržiūrėti sprendimų projektus (17 straipsnis). Registracija įsigalios Komisijai

paskelbus apie ją *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (14 straipsnis). Komisija reguliariai skelbia atnaujintą registruotųjų kredito reitingų agentūrų sąrašą.

Pasiūlymu sukuriamas mechanizmas, skirtas užtikrinti veiksmingą reglamento įgyvendinimą. Kompetentingoms institucijoms juo suteikiami įgaliojimai, reikalingi siekiant užtikrinti, kad kredito reitingų agentūros visoje Bendrijoje laikytųsi reglamento. Vykdydamos savo pareigas kompetentingos institucijos nesikiša į kredito reitingų turinį (20 straipsnio 1 dalis). Siekiant užtikrinti veiksmingą priežiūrą, pasiūlyme reikalaujama valstybių narių kompetentingų institucijų konkrečių bendradarbiavimo formų, kad būtų skatinama bendra priežiūros kultūra. Jame taip pat numatomas sustiprintas bendradarbiavimas kredito reitingų agentūrų grupės atveju, kai priežiūros veiklą koordinuoja tarpininkas (25 straipsnis). Atsižvelgiant į tarptautinį kredito reitingų verslo mastą, taip pat būtina numatyti keitimąsi informacija su ES nepriklausančiomis šalimis (29 straipsnis).

2.6. Poveikis biudžetui

Pasiūlymas neturi poveikio Bendrijos biudžetui.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl kredito reitingų agentūrų

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²³,

laikydami 251 straipsnyje nustatytos tvarkos²⁴,

kadangi:

- (1) Kredito reitingų agentūros atlieka svarbų vaidmenį pasaulinėse vertybinių popierių ir bankininkystės rinkose, nes jų reitingais naudojasi investuotojai, paskolų gavėjai, emitentai ir vyriausybės, siekdami priimti informacija pagrįstus sprendimus dėl investicijų ir finansavimo. Kredito įstaigos, investicinės įmonės, gyvybės ir ne gyvybės draudimo bendrovės, perdraudimo bendrovės, kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektai (KIPVPS) ir įstaigos, atsakingos už profesinių pensijų skyrimą, gali remtis šiais reitingais skaičiuodamos kapitalo reikalavimus mokumo tikslais arba apskaičiuodamos savo investicinės veiklos riziką. Taigi, kredito reitingai turi didelį poveikį investuotojų ir vartotojų pasitikėjimui. Todėl labai svarbu, kad Bendrijoje naudojami kredito reitingai būtų nepriklausomi, objektyvūs ir aukščiausios kokybės.
- (2) Šiuo metu dauguma kredito reitingų agentūrų turi būstines už Bendrijos ribų. Dauguma valstybių narių nereglamentuoja kredito reitingų agentūrų veiklos arba kredito reitingų suteikimo sąlygų. Nežiūrint didelės jų svarbos finansų rinkų veiklai, kredito reitingų agentūroms tik nedideliu mastu taikomi Bendrijos teisės aktai, ypač 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka²⁵. Be to, 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2006/48/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo ir 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2006/49/EB dėl investicinių

---

²³ OL C., p..

²⁴ OL C., p..

²⁵ OL L 96, 2003 4 12, p. 16.

įmonių ir kredito įstaigų kapitalo pakankamumo²⁶ minimos kredito reitingų agentūros. Todėl svarbu nustatyti taisykles, užtikrinančias, kad visi reitingai, kuriais naudojasi Bendrijos teisės aktais besivadovaujanti finansų įstaigos, būtų aukštos kokybės ir suteikti kredito reitingų agentūrų, kurioms taikomi griežti reikalavimai. Komisija ir toliau dirbs su tarptautiniais partneriais, kad užtikrintų kredito reitingų agentūroms taikomų taisyklių konvergenciją.

- (3) Kredito reitingų agentūros gali savanoriškai taikyti Elgesio kodekso pagrindus kredito reitingų agentūroms, išleistus Tarptautinės vertybinių popierių komisijų organizacijos, toliau vadinamus „IOSCO kodeksu“. 2006 m. Komisijos komunikate dėl kredito reitingų agentūrų²⁷ Europos vertybinių popierių priežiūros institucijų komitetas, toliau vadinamas CESR, buvo raginamas stebėti, kaip laikomasi IOSCO kodekso ir kasmet teikti ataskaitas Komisijai.
- (4) 2008 m. kovo 13 ir 14 d. Europos Vadovų Taryba susitarė dėl išvadų, kaip šalinti pagrindinius finansų sistemoje nustatytus trūkumus. Vienas iš uždavinių buvo pagerinti rinkos veiklą ir skatinimo struktūras, taip pat ir kredito reitingų agentūrų vaidmenį.
- (5) Manoma, kad kredito reitingų agentūroms nepavyko savo teikiamuose kredito reitinguose pakankamai anksti atspindėti blogėjančių rinkos sąlygų. Šią nesėkmę geriausiai galima ištaisyti priemonėmis, susijusiomis su interesų konfliktais, kredito reitingų kokybe, kredito reitingų agentūrų skaidrumu, kredito reitingų agentūrų vidaus valdymu ir veiklos priežiūra. Kredito reitingų naudotojai neturėtų aklaai pasikliauti kredito reitingais. Jie turėtų, kiek gali, pasistengti patys atlikti analizę ir išsamų patikrinimą (angl. *due diligence*), kad galėtų įvertinti, kiek patikimi yra šie kredito reitingai.
- (6) Būtina išdėstyti bendrą su finansų įstaigų naudojamų kredito reitingų kokybe susijusių taisyklių sistemą, kuria naudosis finansų įstaigos, reguliuojamos pagal Bendrijoje suderintas taisykles. Priešingu atveju bus rizika, kad valstybės narės imsis labai skirtingų priemonių nacionaliniu lygiu. Tai turėtų tiesioginį neigiamą poveikį ir sudarytų kliūtis geram vidaus rinkos veikimui, nes kredito reitingų agentūroms, suteikiančioms kredito reitingus Bendrijos finansų įstaigų naudojimui, būtų taikomos skirtingos taisyklės skirtingose valstybėse narėse. Be to, dėl skirtingų kredito reitingų kokybės reikalavimų investuotojų ir vartotojų apsaugos lygis būtų nevienodas.
- (7) Siekiant išvengti galimų interesų konfliktų, kredito reitingų agentūrų veikla turėtų apsiriboti kredito reitingų teikimu. Kredito reitingų agentūrai turėtų būti draudžiama teikti konsultacines ar patarėjų paslaugas. Kredito reitingų agentūros ypač neturėtų teikti pasiūlymų ar rekomendacijų dėl struktūrizuotos finansų priemonės sudarymo. Tačiau kredito reitingų agentūros turėtų turėti galimybę teikti papildomas paslaugas, kai tai nesudaro galimybės kilti interesų konfliktams dėl kredito reitingų suteikimo.
- (8) Kredito reitingų agentūros turėtų įsivesti atitinkamą vidaus politiką ir procedūras, susijusias su kredito reitingų suteikimo procese dalyvaujančiais darbuotojais, siekiant

---

²⁶ OL L 177, 2006 6 30, p. 201.

²⁷ OL C 59, 2006 3 11, p. 2.

išvengti interesų konfliktų ir visuomet užtikrinti reitingavimo ir peržiūros proceso kokybę, sąžiningumą ir nuodugnumą.

- (9) Kredito reitingų agentūros turėtų vengti interesų konfliktų situacijų ir tinkamai valdyti tokius konfliktus, kai jie neišvengiami, kad užtikrintų savo nepriklausomumą. Kredito reitingų agentūros turėtų laiku atskleisti interesų konfliktus. Jos taip pat turėtų registruoti visas reikšmingas grėsmes, kylančias kredito reitingų agentūros ir jos darbuotojų, dalyvaujančių kredito reitingų suteikimo procese, nepriklausomumui, ir apsaugos priemonės, taikomas šioms grėsmėms sumažinti.
- (10) Siekiant užtikrinti kredito reitingų suteikimo proceso nepriklausomybę nuo kredito reitingų agentūros, kaip įmonės, verslo interesų, kredito reitingų agentūros turėtų užtikrinti, kad administraciniuose organuose ar stebėtojų taryboje būtų ne mažiau kaip trys nepriklausomi nariai pagal Komisijos rekomendacijos 2005/162/EB dėl bendrovių, kurių vertybiniai popieriai yra įtraukti į biržos sąrašus, direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių vaidmens ir dėl (stebėtojų) tarybos komitetų²⁸ III skirsnio 13 punktą. Be to, būtina, kad didžioji dalis administracijos ar stebėtojų tarybos narių, įskaitant visus nepriklausomus narius, turėtų pakankamai patirties finansinių paslaugų srityje.
- (11) Siekiant išvengti interesų konfliktų, administracijos arba stebėtojų tarybos narių atlyginimas neturėtų priklausyti nuo agentūros veiklos rezultatų.
- (12) Kredito reitingų agentūra reitingavimo veiklai turėtų skirti pakankamai darbuotojų, turinčių atitinkamų žinių ir patirties. Kredito reitingų agentūra ypač turėtų užtikrinti, kad būtų skiriama pakankamai žmogiškųjų ir finansinių išteklių kredito reitingų suteikimui ir jų stebėsenai bei atnaujinimui.
- (13) Ilgalaikiai ryšiai su tais pačiais reitinguojamais subjektais arba susijusiomis trečiosiomis šalimis gali pakenkti analitikų bei kredito reitingus tvirtinančių asmenų nepriklausomumui. Todėl šie analitikai ir asmenys turėtų keistis rotacijos principu.
- (14) Kredito reitingų agentūros turėtų naudoti metodiką, kuri būtų griežta, sisteminga ir vientisa, ir leistų suteikti reitingus, kuriuos galima pagrįsti ankstesne patirtimi. Kredito reitingų agentūros turėtų užtikrinti, kad kredito reitingų nustatymui naudojama metodika, modeliai ir esminės vertinimo prielaidos yra tinkamai prižiūrimi, nuolat atnaujinami ir periodiškai kruopščiai peržiūrimi. Tais atvejais, kai dėl patikimų duomenų stokos arba dėl naujos rūšies struktūros sudėtingumo, ypač struktūrizuotų finansinių priemonių, kyla rimtų klausimų dėl to, ar kredito reitingų agentūra gali suteikti patikimą kredito reitingą, kredito reitingų agentūra turėtų susilaikyti nuo kredito reitingo suteikimo arba atšaukti suteiktą kredito reitingą.
- (15) Siekdama užtikrinti reitingų kokybę, kredito reitingų agentūra turėtų imtis priemonių užtikrinti, kad informacija, jos naudojama suteikiant reitingą, yra patikima. Šiuo tikslu kredito reitingų agentūra gali, be kitų dalykų, pasikliauti nepriklausomo auditoriaus audituotomis finansinėmis ataskaitomis ir viešai skelbiama informacija; gerbiamos trečiosios šalies suteiktu patvirtinimu; kredito reitingų agentūros atsitiktiniu būdu atrinktos gautos informacijos analize arba sutartinėmis nuostatomis, kuriomis aiškiai

---

²⁸

OL L 52, 2005 2 25, p. 51.

iškeliama prievolė reitinguojamam subjektui arba susijusioms trečiosioms šalims, jei pagal sutartį pateikta informacija yra žinoma iš esmės neteisinga arba klaidinanti, arba jei reitinguojamas subjektas arba susijusios trečiosios šalys negali atlikti tinkamo išsamaus patikrinimo informacijos tikslumui nustatyti, kaip numatyta sutarties sąlygose.

- (16) Būtina, kad kredito reitingų agentūros naudojama metodika, modeliai ir esminės vertinimo prielaidos būtų reguliariai peržiūrimi, kad būtų galima tinkamai atspindėti kintančias sąlygas pagrindinio turto rinkose. Siekiant užtikrinti skaidrumą, bet koks reikšmingas kredito reitingų agentūros metodikos ir praktikos, procedūrų ir procesų pasikeitimas turėtų būti atskleistas prieš jam įsigaliojant, nebent dėl ypatingų rinkos sąlygų kredito reitingai turėtų būti keičiami nedelsiant.
- (17) Kredito reitingų agentūra turėtų pateikti bet kokią tinkamą išpėjimą dėl rizikos, įskaitant atitinkamų prielaidų jautrumo analizę. Ši analizė turėtų paaiškinti, kaip įvairūs rinkos pokyčiai, kurie keičia modelyje naudojamus parametrus, gali daryti įtaką kredito reitingų pokyčiams (pvz., kintamumas). Kredito reitingų agentūra turėtų užtikrinti, kad informaciją apie jos reitingų kategorijų ankstesnius išsipareigojimų nevykdymo rodiklius būtų galima patikrinti ir kiekybiškai įvertinti, ir ji duotų pakankamą pagrindą suinteresuotosioms šalims suprasti kiekvienos vertinamos kategorijos ankstesnius rodiklius ir ar pasikeitė vertinimo kategorijos ir kaip. Jei dėl kredito reitingo pobūdžio ar kitų aplinkybių ankstesnis išsipareigojimų nevykdymo rodiklis yra netinkamas, statistiškai nesvarus arba gali kitaip klaidinti reitingų naudotojus, kredito reitingų agentūra turėtų pateikti atitinkamus paaiškinimus. Ši informacija, kiek įmanoma, turėtų būti palygintina su bet kokiomis sektoriuje egzistuojančiomis tendencijomis, kad būtų galima padėti investuotojams palyginti skirtingų kredito reitingų agentūrų veiklą
- (18) Tam tikromis aplinkybėmis struktūrizuotos finansinės priemonės gali turėti poveikį, kuris bus skirtingas nuo tradicinių įmonių skolos priemonių. Investuotojus gali klaidinti tai, kad tos pačios reitingų kategorijos taikomos abiejų tipų priemonėms be tolesnio paaiškinimo. Kredito reitingų agentūros turėtų atlikti svarbų vaidmenį didinant reitingų naudotojų suvokimą apie struktūrizuotų finansinių produktų ypatumus, palyginti su tradiciniais. Todėl kredito reitingų agentūros, vertindamos struktūrizuotas finansines priemones, turėtų naudoti skirtingas reitingų kategorijas arba pateikti papildomos informacijos apie skirtingą su šiais produktais susijusią riziką.
- (19) Kredito reitingų agentūros turėtų imtis priemonių, kad išvengtų situacijų, kai emitentai prašo preliminarus susijusios struktūrizuotos finansinės priemonės reitingo įvertinimo iš kelių kredito reitingų agentūrų, norėdami nustatyti, kuri iš jų pasiūlys geriausią siūlomą struktūros kredito reitingą. Emitentai taip pat turėtų vengti taikyti tokią praktiką.
- (20) Kredito reitingų agentūra turėtų registruoti reitingų metodiką ir reguliariai atnaujinti duomenis, nurodydama jos pasikeitimus, taip pat registruoti esminius analitiko ir reitinguojamo subjekto arba susijusių trečiųjų šalių dialogo momentus.
- (21) Siekiant užtikrinti aukštą investuotojo ir vartotojo pasitikėjimo vidaus rinka lygį, kredito reitingų agentūros, kurios suteikia kredito reitingus, skirtus finansų įstaigoms

naudoti Bendrijoje reguliavimo tikslais, turėtų būti registruojamos. Todėl svarbu nustatyti tokios registracijos suteikimo, sustabdymo ir atšaukimo sąlygas ir tvarką.

- (22) Kredito reitingų agentūrai, kurią įregistravo atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija, turėtų būti leidžiama suteikti kredito reitingus visoje Bendrijoje. Todėl būtina kiekvienai kredito reitingų agentūrai numatyti vieną registraciją, kuri galiotų visoje Bendrijoje.
- (23) Kai kurios kredito reitingų agentūros yra sudarytos iš kelių juridinių subjektų, kurie kartu sudaro kredito reitingų agentūrų grupę. Registruojant kiekvieną iš tokiai grupei priklausančių kredito reitingų agentūrų, susijusių valstybių narių kompetentingos institucijos turėtų koordinuoti tai pačiai grupei priklausančių kredito reitingų agentūrų pateiktų paraiškų nagrinėjimą.
- (24) Būtina įvesti vieną bendrą punktą paraiškoms dėl registracijos pateikti. CESR turėtų priimti paraiškas dėl registracijos ir veiksmingai informuoti kompetentingas institucijas visose valstybėse narėse. Tačiau paraiškas dėl registracijos nacionaliniu lygiu turėtų nagrinėti atitinkama kompetentinga institucija. Siekdamas veiksmingai dirbti su kredito reitingų agentūromis, kompetentingos institucijos, priklausančios CESR, turėtų sukurti veikiantį tinklą, paremtą veiksminga informacinių technologijų infrastruktūra, ir įsteigti pakomitetį, kuris specializuotųsi kiekvienos kredito reitingų agentūrų reitinguojamos turto klasės kredito reitingų srityje.
- (25) 2008 m. lapkričio mėn. Komisija sudarė aukšto lygio grupę, kuri analizuos būsimą Europos priežiūros sistemą finansinių paslaugų srityje, taip pat ir CESR vaidmenį.
- (26) Kredito reitingų agentūros priežiūrą turėtų vykdyti jos buveinės valstybės narės kompetentinga institucija, o kredito reitingų agentūrų grupės atveju ji turėtų bendradarbiauti su susijusių valstybių narių kompetentingomis institucijomis, koordinuojant CESR.
- (27) Siekiant palaikyti aukštą investuotojų ir vartotojų pasitikėjimo lygį ir sudaryti sąlygas nuolat kontroliuoti Bendrijos finansų įstaigų naudojamus kredito reitingus, kredito reitingų agentūroms, kurių pagrindinė būstinė yra už Bendrijos ribų, turėtų būti privaloma įsteigti patronuojamąją bendrovę Bendrijoje, kad būtų galima veiksmingai prižiūrėti jų veiklą Bendrijoje.
- (28) Derėtų sukurti mechanizmą, skirtą užtikrinti veiksmingą šio reglamento nuostatų įgyvendinimą. Valstybių narių kompetentingos institucijos turėtų turėti būtinas priemones, skirtas užtikrinti, kad Bendrijos viduje naudoti skirti reitingai būtų suteikiami laikantis šio reglamento. Kadangi turi būti išsaugotas kredito reitingų agentūrų analitinis nepriklausomumas, suteikiant kredito reitingus, kompetentingos institucijos neturėtų kištis į kredito reitingų turinio dalykus ir metodiką, kurią pasitelkusi kredito reitingų agentūra nustato kredito reitingus.
- (29) Dėl priežiūros veiksmingumo ir siekdamas išvengti uždavinių dubliavimo, valstybių narių kompetentingos institucijos turėtų bendradarbiauti.
- (30) Tuo atveju, jei buveinės valstybės narės kompetentinga institucija nesiima reikalingų priemonių, kad pašalintų kredito reitingų agentūros padarytus pažeidimus, kitos

valstybės narės kompetentingos institucijos turėtų turėti galimybę įsikišti ir imtis atitinkamų priemonių.

- (31) Būtina stiprinti kompetentingų institucijų įgaliojimų konvergenciją, siekiant užtikrinti vienodo intensyvumo kontrolę visoje vidaus rinkoje.
- (32) CESR turėtų užtikrinti šio reglamento taikymo nuoseklumą. Jis turėtų skatinti ir palengvinti kompetentingų institucijų bendradarbiavimą priežiūros veikloje ir prisiimti koordinatoriaus vaidmenį kasdieninėje priežiūros veikloje. Todėl CESR turėtų įdiegti tarpininkavimo mechanizmą, skirtą palengvinti nuoseklų kompetentingų institucijų bendradarbiavimą.
- (33) Valstybės narės turėtų nustatyti taisykles, reglamentuojančias nuobaudas, taikytinas pažeidus šio reglamento nuostatas, ir užtikrinti jų įgyvendinimą. Šios nuobaudos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.
- (34) Bet koks kompetentingų institucijų, kitų institucijų, įstaigų ar asmenų keitimasis informacija arba jos perdavimas turėtų būti vykdomas remiantis informacijos apie asmenis perdavimo reikalavimais, apibrėžtais 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo²⁹.
- (35) Griežtesnė ir aiškesnė teisinė sistema, kurioje veiks kredito reitingų agentūros, turėtų taip pat palengvinti galimybę tam tikrais atvejais imtis civilinių veiksmų kredito reitingų agentūrų atžvilgiu, laikantis valstybėse narėse galiojančios atsakomybės tvarkos..
- (36) Šiam reglamentui įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti priimtose pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką³⁰.
- (37) Visų pirma Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai iš dalies pakeisti reglamento I ir II priedus, kuriuose išdėstyti konkretūs kredito reitingų agentūros atitikties vertinimo kriterijai ir jos pareigos tokiose srityse kaip vidaus organizacija, veiklos susitarimai, darbuotojų taisyklės, kredito reitingų pateikimas ir atskleidimas. Kadangi šios priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos neesminėms šio reglamento nuostatoms iš dalies pakeisti, jos turi būti priimtose laikantis Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.
- (38) Kadangi valstybės narės negali pakankamai pasiekti numatytų veiksmų tikslų, visų pirma, užtikrinti aukštą vartotojų ir investuotojų apsaugos lygį nustatant bendrą taisyklių sistemą, susijusią su finansų įstaigų, veikiančių vidaus rinkoje, naudojamų kredito reitingų kokybe, atsižvelgiant į dabartinį nacionalinių teisės aktų trūkumą ir į tai, kad dauguma egzistuojančių kredito reitingų agentūrų yra įsikūrusios už Bendrijos ribų, todėl juos lengviau pasiekti Bendrijos lygiu, Bendrija gali imtis priemonių pagal subsidiarumo principą, kaip numatyta Sutarties 5 straipsnyje. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu nenumatoma daugiau, nei būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

---

²⁹ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

³⁰ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS DALYKAS, TAIKYMO SRITIS IR APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomas bendras požiūris į Bendrijoje naudoti skirtų kredito reitingų aukštos kokybės užtikrinimą, tokiu būdu prisidedant prie sklandaus vidaus rinkos veikimo, kartu pasiekiant aukštą vartotojų ir investuotojų apsaugos lygį. Jame nustatomos kredito reitingų suteikimo sąlygos ir kredito reitingų agentūrų organizavimo ir elgesio taisyklės, siekiant užtikrinti jų nepriklausomumą ir išvengti interesų konfliktų.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas kredito reitingams, skirtiems naudoti reguliavimo ar kitais tikslais kredito įstaigoms, kaip apibrėžta Direktyvoje 2006/48/EB, investicinėms įmonėms, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2004/39/EB³¹, ne gyvybės draudimo įmonėms pagal Tarybos direktyvą 73/239/EEB³², gyvybės draudimo įmonėms, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2002/83/EB³³, perdraudimo įmonėms, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2005/68/EB³⁴, kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektams (KIPVPS), kaip apibrėžta Direktyvoje [2009/XX/EB³⁵], arba įstaigoms, atsakingoms už profesinių pensijų skyrimą, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/41/EB³⁶, ir viešai skelbiamiems arba platinamiems abonentams.
2. Šis reglamentas netaikomas privatiems kredito reitingams. Jis netaikomas kredito reitingams, suteiktiems valstybinių įstaigų, kurių kredito reitingai nėra viešai skelbiami ir už kuriuos reitinguojamas subjektas nemoka.

---

³¹ OL L 145, 2004 4 30, p. 1.
³² OL L 228, 1973 8 16, p. 3.
³³ OL L 345, 2002 12 19, p. 1.
³⁴ OL L 323, 2005 12 9, p. 1.
³⁵ [Nauja redakcija]
³⁶ OL L 235, 2003 9 23, p. 10.

3 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

1. Šiame reglamente taikomos šios sąvokų apibrėžtys:
  - a) „kredito reitingas“ – nuomonė apie subjekto, kreditinio įsipareigojimo, skolos ar skolinės finansinės priemonės arba tokių įsipareigojimų emitento kreditingumą, pateikta naudojant nustatytą ir apibrėžtą reitingo kategorijų vertinimo skalę;
  - b) „kredito reitingų agentūra“ – juridinis asmuo, kurio nuolatinė ir pagrindinė veikla yra kredito reitingų teikimas;
  - c) „buveinės valstybė narė“ – valstybė narė, kurioje įsikūrusi registruotoji kredito reitingų agentūros buveinė;
  - d) „analitikas“ – asmuo, kuris atlieka analitines užduotis, būtinas kredito reitingui nustatyti;
  - e) „reitinguojamas subjektas“ – juridinis asmuo, kurio kreditingumas tiesiogiai arba netiesiogiai vertinamas, nepriklausomai nuo to, ar jis prašė šio kredito reitingo ar ne ir ar pateikė informaciją šiam kredito reitingui nustatyti;
  - f) „reitingo kategorija“ – reitingo simbolis, naudojamas skirtingiems kiekvienos kredito reitingų klasės kredito reitingams žymėti, kad būtų galima atskirti skirtingas įvairių tipų reitinguojamų subjektų, emitentų ir finansinių priemonių rizikos charakteristikas;
  - g) „susijusi trečioji šalis“ – užsakovas, organizatorius, rėmėjas, aptarnaujantysis subjektas ar bet kuri kita šalis, bendraujanti su kredito reitingų agentūra reitinguojamojo subjekto vardu, įskaitant bet kokį asmenį, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusį su juo kontrolės ryšiais;
  - h) „kontrolė“ – patronuojančiosios ir patronuojamosios įmonės santykiai, kaip nustatyta Tarybos direktyvos 83/349/EEB³⁷ 1 straipsnyje, arba analogiškai bet kurio fizinio ar juridinio asmens ir įmonės santykiai;
  - i) „finansinės priemonės“ – Direktyvos 2004/39/EB I priedo C skirsnyje išvardytos priemonės;
  - j) „struktūrizuota finansinė priemonė“ – priemonė, atsiradusi dėl pakeitimo vertybiniais popieriais sandorio arba schemos, minimų Direktyvos 2006/48/EB 4 straipsnio 36 dalyje;
  - k) „kredito reitingų agentūrų grupė“ – įmonių grupė, sudaryta iš patronuojančiosios įmonės ir jos patronuojamųjų įmonių kaip apibrėžta Direktyvos 83/349/EEB 1 ir 2 straipsniuose, bei įmonių, susijusių tarpusavyje

---

³⁷ OL L 193, 1983 7 18, p. 1.

kaip apibrėžta Direktyvos 83/349/EEB³⁸ 12 straipsnio 1 dalyje, ir kurių nuolatinė ir pagrindinė veikla yra kredito reitingų teikimas.

2. 1 pastraipos a punkto tikslu kredito reitingai nelaikomi rekomendacijomis, kaip apibrėžta Komisijos direktyvos 2003/125/EB³⁹ 1 straipsnio 3 dalyje.

4 straipsnis

Kredito reitingų naudojimas

2 straipsnyje minimos kredito įstaigos, investicinės įmonės, gyvybės ir ne gyvybės draudimo ir perdraudimo bendrovės, kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektai (KIPVPS) ir įstaigos, atsakingos už profesinių pensijų skyrimą, reguliavimo tikslais gali naudoti tik kredito reitingus, kuriuos suteikė kredito reitingų agentūros, įsikūrusios Bendrijoje ir registruotos laikantis šio reglamento.

Investicinės įmonės ir kredito įstaigos, minimos Direktyvos 2004/39/EB 1 straipsnyje, neturėtų savo klientų vardu vykdyti pavedimų, susijusių su finansinėmis priemonėmis, kurioms suteiktas reitingas, nebent kredito reitingą suteikė kredito reitingų agentūra, registruota pagal šį reglamentą.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

KREDITO REITINGŲ SUTEIKIMAS

5 straipsnis

Nepriklausomumas ir interesų konfliktų vengimas

1. Kredito reitingų agentūra užtikrina, kad kredito reitingo suteikimui neturi įtakos joks esamas ar galimas interesų konfliktas ar verslo santykiai, kuriuose dalyvauja kredito reitingą suteikianti kredito reitingų agentūra, jos vadovai, darbuotojai ar kiti asmenys, tiesiogiai ar netiesiogiai susiję su ja kontrolės ryšiais.
2. Siekdama užtikrinti 1 dalies laikymąsi, kredito reitingų agentūra laikosi visų reikalavimų, išdėstytų I priedo A ir B skirsniuose.

6 straipsnis

Darbuotojai

1. Kredito reitingų agentūra užtikrina, kad darbuotojai, tiesiogiai dalyvaujantys suteikiant kredito reitingus, turėtų atitinkamų žinių ir patirties pavestoms pareigoms vykdyti.

---

³⁸ OL L 193, 1983 7 18, p. 1.

³⁹ OL L 339, 2003 12 24, p. 73.

2. Kredito reitingų agentūra užtikrina, kad darbuotojams, tiesiogiai dalyvaujantiems suteikiant kredito reitingus, nebūtų leidžiama pradėti derybų dėl mokesčio ar atlygio su bet koku reitinguojamu subjektu, susijusia trečiaja šalimi ar bet koku asmeniu, tiesiogiai ar netiesiogiai kontrolės ryšiais susijusiu su reitinguojamu subjektu, arba jose dalyvauti.
3. Kredito reitingų agentūra užtikrina, kad darbuotojai, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai dalyvauja suteikiant kredito reitingus, atitiktų reikalavimus, išdėstytus I priedo C skirsnyje.
4. Kredito reitingų agentūra užtikrina, kad analitikai ir asmenys, tvirtinantys kredito reitingus, nedalyvautų teikiant kredito reitingų paslaugas tam pačiam reitinguojamam subjektui arba susijusioms trečiosioms šalims ilgiau negu ketverius metus. Šiuo tikslu ji numato šių analitikų ir asmenų rotacijos mechanizmą.

Laikotarpis, po kurio analitikai ir asmenys, tvirtinantys kredito reitingus, gali dalyvauti teikiant kredito reitingų paslaugas reitinguojamam subjektui ar susijusioms trečiosioms šalims, nurodytoms pirmoje pastraipoje, negali būti trumpesnis negu dveji metai.
5. 4 dalis netaikoma kredito reitingų agentūrai, kurioje dirba mažiau negu 50 darbuotojų ir kuri imasi priemonių, skirtų užtikrinti analitikų objektyvumą bendradarbiaujant su reitinguojamu subjektu ar susijusiomis trečiosiomis šalimis.
6. Analitikų ir asmenų, tvirtinančių kredito reitingus, atlyginimas ir veiklos vertinimas nepriklauso nuo pajamų, kurias kredito reitingų agentūra gauna iš reitinguojamų subjektų ar susijusių trečiųjų šalių, kurioms analitikai ar asmenys, tvirtinantys kredito reitingus, teikia paslaugas.

7 straipsnis

Reitingų nustatymo metodika

1. Kredito reitingų agentūra viešai skelbia metodiką, modelius ir esmines vertinimo prielaidas, kuriais ji remiasi reitingavimo procese.
2. Kredito reitingų agentūra užtikrina, kad jos suteikti ir platinami kredito reitingai yra pagrįsti visos jai prieinamos informacijos, kuri laikoma reikšminga pagal jos reitingavimo metodiką, analize. Ji taiko visas būtinas priemones, kad kredito reitingų nustatymui naudojama informacija būtų pakankamos kokybės ir gauta iš patikimų šaltinių.
3. Kai kredito reitingų agentūra naudojami esamais kredito reitingais arba kitos kredito reitingų agentūros parengtais pagrindinio turto ar struktūrizuotų finansinių priemonių reitingais, ji negali atsisakyti suteikti subjekto ar finansinės priemonės kredito reitingą dėl to, kad kita kredito reitingų agentūra anksčiau suteikė reitingą daliai šio subjekto ar finansinės priemonės.

Kredito reitingų agentūra registruoja visus atvejus, kai suteikdama kredito reitingus ji sumažino esamus kitos kredito reitingų agentūros parengtus pagrindinio turto ar struktūrizuotų finansinių priemonių reitingus, pagrįsdama tokį sumažinimą.

4. Kredito reitingų agentūra stebi kredito reitingus ir, kai reikia, peržiūri savo suteiktus kredito reitingus. Kredito reitingų agentūra nustato vidaus tvarką, skirtą stebėti, kokią poveikį makroekonominių arba finansų rinkų sąlygų pokyčiai turi kredito reitingams.
5. Pasikeitus reitingavimo metodikai, modeliams ar esminėms vertinimo prielaidoms, kredito reitingų agentūra:
  - a) nedelsdama informuoja apie numatomą kredito reitingų, kuriems tai turės įtakos, mastą, naudodamasi tomis pačiomis komunikacijų priemonėmis, kurios buvo naudojamos skelbiant tuos kredito reitingus;
  - b) kaip įmanoma greičiau, bet ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo pasikeitimo, peržiūri kredito reitingus, kuriems tai turėjo įtakos, ir kol kas stebi šiuos reitingus;
  - c) iš naujo suteikia visus kredito reitingus, kurie buvo pagrįsti ta metodika, modeliais ar prielaidomis.

8 straipsnis

Kredito reitingų atskleidimas ir pateikimas

1. Kredito reitingų agentūra be atrankos ir laiku atskleidžia visus kredito reitingus, taip pat ir visus sprendimus nebevykdyti kredito reitingo priežiūros.

Pirmoji pastraipa negalioja kredito reitingams, kurie platinami abonentams.
2. Kredito reitingai pateikiami laikantis I priedo D skirsnyje išdėstytų reikalavimų.
3. Kai kredito reitingų agentūra suteikia reitingą struktūrizuotoms finansinėms priemonėms, ji užtikrina vieną iš šių dalykų:
  - a) kad kredito reitingų kategorijos, kurios gali būti priskirtos struktūrizuotoms finansinėms priemonėms, aiškiai skirtųsi nuo reitingų kategorijų, kurios gali būti naudojamos kitų tipų reitinguojamiems subjektams ar finansinėms priemonėms vertinti;
  - b) paskelbia ataskaitą, kurioje pateikia detalų reitingavimo metodikos, naudojamos kredito reitingui nustatyti, aprašymą ir paaiškinimą, kuo ji skiriasi nuo bet kokio kito tipo reitinguojamo subjekto ar finansinės priemonės reitingų nustatymo, ir kuo kredito rizika, susijusi su struktūrizuota finansine priemone, skiriasi nuo rizikos, susijusios su bet kokio kito tipo reitinguojamu subjektu arba finansine priemone.
4. Kredito reitingų agentūra atskleidžia savo politiką ir procedūras, susijusias su neužsakytais kredito reitingais.
5. Kai kredito reitingų agentūra suteikia neužsakytą kredito reitingą, ji nurodo, kad reitinguojamas subjektas ar susijusi trečioji šalis nedalyvavo kredito reitingo procese ir kad kredito reitingų agentūra neturėjo prieigos prie reitinguojamo subjekto ar susijusios trečiosios šalies sąskaitų ir kitų svarbių vidaus dokumentų.

Neužsakyti kredito reitingai žymimi kitokia kredito reitingų kategorija.

9 straipsnis

Bendras ir periodiškasis informacijos pateikimas

1. Kredito reitingų agentūra išsamiai ir viešai skelbia ir nedelsdama atnaujina informaciją apie I priedo E skirsnio I dalyje išdėstytus dalykus.
2. Kredito reitingų agentūros pateikia CESR įsteigta centrinei duomenų saugyklai informaciją apie ankstesnius savo veiklos rezultatus ir informaciją apie ankstesnę kredito reitingų teikimo veiklą. Duomenų saugykla yra prieinama visuomenei.
3. Kredito reitingų agentūra kasmet pateikia savo buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai informaciją apie I priedo E skirsnio II dalies 2 punkte išdėstytus dalykus. Buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos šios informacijos neskelbia.

10 straipsnis

Veiklos skaidrumo ataskaita

Kredito reitingų agentūra kasmet skelbia skaidrumo ataskaitą, kurioje pateikiama informacija apie I priedo E skirsnio III dalyje išdėstytus dalykus. Kredito reitingų agentūra paskelbia metinę ataskaitą ne vėliau kaip per tris mėnesius po kiekvienų finansinių metų pabaigos ir užtikrina, kad ji būtų prieinama agentūros svetainėje ne trumpiau kaip penkerius metus.

11 straipsnis

Mokesčiai už viešą informacijos skelbimą

Kredito reitingų agentūra gali imti mokesčių už informaciją, pateiktą pagal 7–10 straipsnius.

III ANTRAŠTINĖ DALIS KREDITO REITINGŲ AGENTŪROS PRIEŽIŪRA

I SKYRIUS REGISTRACIJOS TVARKA

12 straipsnis

Registracijos reikalavimai

1. Kredito reitingų agentūra gali kreiptis dėl registracijos, norėdama užtikrinti, kad jos kredito reitingus reguliavimo tikslais galėtų naudoti kredito įstaigos, investicinės įmonės, gyvybės ir ne gyvybės draudimo ir perdraudimo bendrovės, kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektai (KIPVPS) ir įstaigos,

atsakingos už profesinių pensijų skyrimą, minimos 2 straipsnyje, su sąlyga, kad tai yra Bendrijoje įsteigtas juridinis asmuo.

2. Registracija galioja visoje Bendrijos teritorijoje, paskelbus ją *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* pagal 15 straipsnio 3 dalį.
3. Registruota kredito reitingų agentūra visada turi atitikti pradinės registracijos sąlygas.

Kredito reitingų agentūros informuoja buveinės valstybės narės kompetentingą instituciją apie visus reikšmingus pradinės registracijos sąlygų pasikeitimus.

4. Buveinės valstybės narės kompetentinga institucija registruoja kredito reitingų agentūrą, jei ji atitinka kredito reitingų suteikimo sąlygas, išdėstytas šiame reglamente.
5. Kompetentingos institucijos negali įvesti papildomų registracijos reikalavimų, kurie nėra numatyti šiame reglamente.

13 straipsnis

Registracijos paraiška

1. Kredito reitingų agentūra pateikia registracijos paraišką CESR. Tokioje paraiškoje turi būti pateikta informacija apie II priede nurodytus dalykus.
2. Registracijos paraišką gali pateikti kredito reitingų agentūrų grupė. Tokiu atveju grupės nariai paskiria vieną iš grupės narių grupės vardu pateikti registracijos paraišką CERS. Paskirtoji kredito reitingų agentūra pateikia informaciją apie II priede išdėstytus dalykus už kiekvieną grupės narį.
3. Per 10 dienų nuo paraiškos gavimo CESR perduoda paraišką buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai ir informuoja kitų valstybių narių kompetentingas institucijas apie šį perdavimą.

14 straipsnis

Paraiškos nagrinėjimas kompetentingose institucijose

1. Per 10 dienų nuo registracijos paraiškos gavimo buveinės valstybės narės kompetentinga institucija patikrina, ar paraiška tinkamai užpildyta.

Tuo atveju, jei paraiška iki galo neužpildyta, buveinės valstybės narės kompetentinga institucija nustato galutinį terminą, iki kurio kredito reitingų agentūra turi pateikti papildomą informaciją.
2. Gavusi užpildytą paraišką, buveinės valstybės narės kompetentinga institucija perduoda paraišką kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms ir CESR.

3. Jei registracijos paraišką pateikė kredito reitingų agentūrų grupė, susijusių buveinės valstybių narių kompetentingos institucijos glaudžiai bendradarbiauja registracijos procese. Jos iš savo tarpo išsirenka tarpininką, atsižvelgdamos į šiuos kriterijus:
  - a) vieta, kur kredito reitingų agentūrų grupė vykdo arba planuoja vykdyti didžiąją dalį kredito reitingų teikimo veiklos Bendrijoje;
  - b) vieta, kur kredito reitingų agentūrų grupė gauna arba tikisi gauti didžiąją dalį grupės pajamų.
4. Tarpininkas koordinuoja kredito reitingų agentūrų grupės pateiktos paraiškos nagrinėjimą ir užtikrina, kad visos kompetentingos institucijos dalytųsi visa informacija, reikalinga paraiškos nagrinėjimui.
5. Kai registracijos paraišką pateikia kredito reitingų agentūra, buveinės valstybės narės kompetentinga institucija nagrinėja paraišką ir parengia nuomonę dėl registracijos suteikimo ar atsisakymo ją suteikti.

Kai registracijos paraišką pateikia kredito reitingų agentūrų grupė, susijusių buveinės valstybių narių kompetentingos institucijos bendrai nagrinėja registracijos paraišką ir susitaria dėl registracijos suteikimo ar atsisakymo ją suteikti.

15 straipsnis

Sprendimas dėl kredito reitingų agentūros registracijos

1. Per 40 dienų nuo užpildytos paraiškos gavimo ir prieš registraciją buveinės valstybės narės kompetentinga institucija perduoda CESR motyvuotą sprendimo dėl registracijos arba atsisakymo suteikti registraciją projektą. Jei registracijos paraišką pateikė kredito reitingų agentūrų grupė, tarpininkas perduoda CESR bendro vertinimo rezultata.

Per 15 dienų nuo šio pranešimo gavimo, CESR pareiškia savo nuomonę dėl paraiškos. CESR gali paprašyti, kad susijusios buveinės valstybės narės kompetentinga institucija iš naujo išnagrinėtų sprendimo dėl registracijos projektą, jei ji mano, kad registracijai būtinos sąlygos, išdėstytos II antraštinėje dalyje, nėra įvykdytos, arba iš naujo išnagrinėtų sprendimo dėl atsisakymo suteikti registraciją projektą, jei mano, kad registracijai būtinos sąlygos, nurodytos šiame reglamente, yra įvykdytos.

2. Buveinės valstybės narės kompetentinga institucija priima sprendimą per 15 dienų nuo CESR nuomonės gavimo. Jei buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos nuomonė skiriasi nuo CESC nuomonės, ji turi pagrįsti savo sprendimą. Jei nuomonė nepateikiama, buveinės valstybės narės kompetentinga institucija priima sprendimą per 30 dienų nuo tada, kai sprendimo dėl registracijos projektas, kaip nurodyta 1 pastraipoje, buvo perduotas CESR. Kai kalbama apie kredito reitingų agentūrų grupę, kiekvienos buveinės valstybės narės kompetentinga institucija priima sprendimą, remdamasi bendro vertinimo, minimo 14 straipsnio 5 dalyje, rezultatais.

Per 10 dienų nuo sprendimo dėl registracijos priėmimo arba atsisakymo registruoti susijusios kredito reitingų agentūros informuojamos apie tai, ar jos įregistruotos. Kai

buveinės valstybės narės kompetentinga institucija atsisako registruoti kredito reitingų agentūrą, savo sprendime ji pateikia atsisakymo priežastis susijusiai kredito reitingų agentūrai.

3. Buveinės valstybės narės kompetentinga institucija informuoja Europos Komisiją, CESR ir kitas kompetentingas institucijas apie atliktą registraciją.

Europos Komisija paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* atnaujintą kredito reitingų agentūrų, registruotų pagal šį reglamentą, sąrašą per 30 dienų nuo buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos pranešimo.

16 straipsnis

Registracijos mokestis

Buveinės valstybės narės kompetentinga institucija gali taikyti kredito reitingų agentūrai registracijos mokestį. Registracijos mokestis turi būti proporcingas procedūros išlaidoms toje valstybėje narėje.

17 straipsnis

Registracijos atšaukimas

1. Buveinės valstybės narės kompetentinga institucija atšaukia kredito reitingų agentūros registraciją, kai kredito reitingų agentūra:
  - a) aiškiai atsisako registracijos arba nepateikia jokių kredito reitingų pastaruosius šešis mėnesius;
  - b) buvo registruota, pateikusi melagingą informaciją ar kitomis neteisėtomis priemonėmis;
  - c) nebeatitinka tų sąlygų, pagal kurias buvo registruota;
  - d) pažeidė šio reglamento nuostatas dėl kredito reitingų agentūrų veiklos sąlygų.
2. Kredito reitingų agentūrų, priklausančių grupei, buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos glaudžiai bendradarbiauja tarpusavyje. Jos vykdo bendrą vertinimą koordinuojamos tarpininko. Jos tarpusavyje susitaria dėl būtinybės atšaukti registraciją. Kiekvienos buveinės valstybės narės kompetentinga institucija pati priima sprendimą, remdamasi susitarimu.
3. CESR ar kitos valstybės narės, kurioje naudojami atitinkamos kredito reitingų agentūros suteikti kredito reitingai, kompetentinga institucija gali paprašyti buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos išsiaiškinti, ar tenkinamos registracijos atšaukimo sąlygos. Jei buveinės valstybės narės kompetentinga institucija nusprendžia neatšaukti susijusios kredito reitingų agentūros registracijos, ji turi pagrįsti savo sprendimą.

4. Buveinės valstybės narės kompetentinga institucija informuoja Europos Komisiją, CESR ir kitas kompetentingas institucijas apie registracijos atšaukimą, kuris nedelsiant įsigalioja visoje Bendrijoje.

Europos Komisija paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* atnaujintą kredito reitingų agentūrų, kurių registracija buvo atšaukta, sąrašą per 30 dienų nuo buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos pranešimo.

II SKYRIUS CESR IR KOMPETENTINGOS INSTITUCIJOS

18 straipsnis

Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komitetas

1. Šiame reglamente numatytais atvejais CESR teikia konsultacijas kompetentingoms institucijoms. Kompetentingos institucijos atsižvelgia į šias konsultacijas prieš priimdamos bet koki galutinį sprendimą pagal šį reglamentą.
2. Iki [*per vienerius metus nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos*] CESR paskelbia gaires, susijusias su:
  - a) registracijos procesu ir kompetentingų institucijų ir CESR koordinavimo susitarimais;
  - b) įgyvendinimo praktika ir kompetentingų institucijų veikla;
  - c) bendrais informacijos, kurią kredito reitingų agentūros atskleidžia pagal 9 straipsnio 2 dalį ir I priedo E skirsnio II dalies 1 punktą, pateikimo standartais.
3. Iki [*per vienerius metus nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos*] ir kiekvienais metais CESR skelbia šio reglamento taikymo ataskaitą.
4. Kai reikia, CESR bendradarbiauja su Europos bankininkystės priežiūros institucijų komitetu, įsteigtu Komisijos sprendimu 2004/5/EB⁴⁰, ir Europos draudimo ir profesinių pensijų priežiūros institucijų komitetu, įsteigtu Komisijos sprendimu 2004/6/EB⁴¹.

19 straipsnis

Kompetentingos institucijos

1. Kiekviena valstybė narė šiam reglamentui įgyvendinti paskiria kompetentingą instituciją.

---

⁴⁰ OL L 3, 2004 1 7, p. 28.

⁴¹ OL L 3, 2004 1 7, p. 30.

2. Kompetentingos institucijos turi turėti pakankamai tinkamų darbuotojų, kad galėtų taikyti šį reglamentą.

20 straipsnis

Kompetingų institucijų įgaliojimai

1. Vykdydamos savo pareigas pagal šį reglamentą, valstybių narių kompetentingos institucijos nesikiša į kredito reitingų turinį.
2. Kad kompetentingos institucijos galėtų vykdyti savo pareigas, joms suteikiami visi priežiūros ir tyrimo įgaliojimai, reikalingi siekiant užtikrinti, kad būtų vykdomos jų funkcijos. Jos naudojami savo įgaliojimais:
  - a) tiesiogiai;
  - b) bendradarbiaudamos su kitomis institucijomis arba
  - c) kreipdamosi į kompetentingas teismines institucijas.
3. Valstybių narių kompetentingos institucijos turi tokius įgaliojimus:
  - a) susipažinti su bet koku dokumentu bet kokia forma ir pasidaryti jo kopiją;
  - b) reikalauti iš bet kokio asmens suteikti informaciją ir prireikus pakviesti ir apklausti asmenį, siekiant gauti informacijos;
  - c) perspėjus arba be perspėjimo atlikti patikrinimus vietoje;
  - d) reikalauti telefono ir duomenų srauto duomenų.

21 straipsnis

Priežiūros priemonės

1. Buveinės valstybės narės kompetentinga institucija gali imtis tokių priemonių:
  - a) atšaukti registraciją pagal 17 straipsnį;
  - b) įvesti laikiną draudimą teikti kredito reitingus, kuris galėtų visoje Bendrijoje;
  - c) sustabdyti kredito reitingų naudojimą visoje Bendrijoje;
  - d) priimti atitinkamas priemones, užtikrinančias, kad kredito reitingų agentūros toliau laikytųsi teisės aktų reikalavimų;
  - e) išleisti viešus pranešimus, kai kredito reitingų agentūra pažeidžia šiame reglamente išdėstytus įsipareigojimus;
  - f) perduoti spręsti baudžiamosios atsakomybės klausimus kompetentingoms jurisdikcijoms.

2. Kompetentingos institucijos nesinaudoja 1 dalyje ir 22 straipsnyje numatytais įgaliojimais prieš tai nepateikusios CESR motyvuoto sprendimo projekto. CESR pareiškia savo nuomonę dėl sprendimo projekto per 15 dienų nuo to pranešimo gavimo.

Pirmoji pastraipa netaikoma skubiais atvejais, visų pirma, kai situacija kelia pavojų normaliai finansų rinkų veiklai. Tokiu atveju kompetentinga institucija nedelsdama informuoja CESR apie priimtą sprendimą.

22 straipsnis

Kompetingų institucijų, išskyrus buveinės valstybės narės kompetentingą instituciją, veiksmai

Kai valstybės narės kompetentinga institucija turi pagrindo manyti, kad jos teritorijoje veikianti registruota kredito reitingų agentūra pažeidė įsipareigojimus pagal šį reglamentą, ji informuoja buveinės valstybės narės kompetentingą instituciją.

Jei po diskusijų su susijusiomis kompetentingomis institucijomis buveinės valstybės narės kompetentinga institucija atsisako veikti arba negali imtis veiksmingų priemonių, arba jei, nepaisant priemonių, kurių ėmėsi buveinės valstybės narės kompetentinga institucija, šios priemonės pasirodė nepakankamos, kad apsaugotų susijusios valstybės narės investuotojų interesus arba normalią rinkų veiklą, tos valstybės narės kompetentinga institucija, informavusi buveinės valstybės narės kompetentingą instituciją, gali imtis visų tinkamų priemonių, išskyrus 21 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose minimas priemones. Prieš imantis tokių priemonių reikia pasitarti su CESR.

III SKYRIUS KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ BENDRADARBIAVIMAS

23 straipsnis

Pareiga bendradarbiauti

Valstybių narių kompetentingos institucijos bendradarbiauja, kai to reikia šio reglamento tikslams įgyvendinti, įskaitant tuos atvejus, kai nagrinėjamas elgesys nėra jokio susijusios valstybės narės galiojančio reglamento pažeidimas.

24 straipsnis

Bendradarbiavimas gavus prašymą atlikti patikrinimus arba tyrimus vietoje

1. Vienos valstybės narės kompetentinga institucija gali paprašyti kitos valstybės narės kompetentingos institucijos pagalbos, susijusios su patikrinimais arba tyrimais vietoje.

Kompetentinga institucija informuoja CESR apie bet koki pirmoje pastraipoje minimą prašymą. Tuo atveju, kai vykdomas tarpvalstybinio poveikio patikrinimas arba tyrimas, CESR gali imtis patikrinimo arba tyrimo koordinavimo.

2. Kai kompetentinga institucija gauna kitos valstybės narės kompetentingos institucijos prašymą atlikti patikrinimą ar tyrimą vietoje, ji:
  - a) pati atlieka patikrinimą ar tyrimą;
  - b) leidžia kompetentingai institucijai, kuri pateikė prašymą, dalyvauti patikrinime ar tyrime vietoje;
  - c) leidžia kompetentingai institucijai, kuri pateikė prašymą, pačiai atlikti patikrinimą ar tyrimą vietoje;
  - d) paskirti auditorius arba ekspertus atlikti patikrinimą ar tyrimą vietoje;
  - e) pasidalyti su kitomis kompetentingomis institucijomis konkrečiomis užduotimis, susijusiomis su priežiūros veikla.

25 straipsnis

Kompetentingų institucijų bendradarbiavimas kredito reitingų agentūrų grupės atveju

1. Kredito reitingų agentūrų grupės, minimos 14 straipsnio 3 dalyje, atveju susijusių buveinės valstybių narių kompetentingos institucijos konsultuojasi tarpusavyje prieš imdamosi priemonių pagal šį reglamentą.
2. 14 straipsnio 3 dalyje minimas tarpininkas planuoja ir koordinuoja susijusių buveinės valstybių narių kompetentingų institucijų veiksmus.
3. Tarpininkas ir susijusių valstybių narių kompetentingos institucijos susitaria dėl koordinavimo:
  - a) kai kompetentingos institucijos keičiasi informacija;
  - b) kai kompetentingos institucijos turi konsultotis viena su kita;
  - c) kai kompetentingos institucijos perduoda priežiūros užduotis pagal 24 straipsnį.

26 straipsnis

Užduočių perdavimas kitai kompetentingai institucijai

Buveinės valstybės narės kompetentinga institucija gali perduoti bet kurias savo užduotis kitos valstybės narės kompetentingai institucijai, jei pastaroji su tuo sutinka. Užduočių perdavimas neturi sumažinti paskirtosios kompetentingos institucijos atsakomybės.

27 straipsnis

Tarpininkavimas

1. CESR numato tarpininkavimo mechanizmą, kuris padėtų susijusioms kompetentingoms institucijoms rasti bendrą požiūrio tašką.
2. Esant nesutarimui tarp valstybių narių kompetentingų institucijų dėl vertinimo arba veiksmų pagal šį reglamentą, kompetentingos institucijos perduoda šį klausimą CESR tarpininkavimui. Kompetentingos institucijos atsižvelgia į CESR nuomonę.

28 straipsnis

Profesinė paslaptis

1. Įsipareigojimas saugoti profesinę paslaptį taikomas visiems asmenims, kurie dirba ar anksčiau dirbo kompetentingoje institucijoje arba bet kurioje institucijoje ar pas asmenį, kuriems kompetentinga institucija perdavė savo užduotis, įskaitant auditorius ir ekspertus, kuriuos samdo kompetentinga institucija. Informacija, laikoma profesine paslaptimi, negali būti atskleista jokiam kitam asmeniui ar institucijai, išskyrus atvejus, kai jos atskleidimas yra būtinas teisminiam nagrinėjimui.
2. Visa informacija, kuria pagal šį reglamentą tarpusavyje keičiasi kompetentingos institucijos, laikoma konfidencialia, išskyrus atvejus, kai tokios informacijos perdavimo metu kompetentinga institucija pareiškia, kad ši informacija gali būti atskleidžiama, arba kai jos atskleidimas yra būtinas teisminiam nagrinėjimui.

IV SKYRIUS BENDRADARBIAVIMAS SU TREČIOSIOMIS ŠALIMIS

29 straipsnis

Susitarimas dėl keitimosi informacija

Kompetentingos institucijos gali sudaryti bendradarbiavimo susitarimus, kuriais būtų numatytas keitimasis informacija su trečiųjų šalių kompetentingomis institucijomis, jeigu atskleidžiamai informacijai taikomos profesinės paslapties garantijos yra ne mažesnės už išdėstytas 28 straipsnyje. Toks keitimasis informacija turi būti skirtas minėtų kompetentingų institucijų užduotims vykdyti.

Perduodamos asmens duomenis trečiajai šaliai, valstybės narės taiko Direktyvą 95/46/EB.

30 straipsnis

Informacijos atskleidimas

Valstybės narės kompetentinga institucija gali atskleisti informaciją, gautą iš kitos valstybės narės kompetentingos institucijos ar trečiųjų šalių kompetentingų institucijų, tik jei susijusios valstybės narės kompetentinga institucija yra gavusi aišką informaciją perdavusios

kompetentingos institucijos sutikimą ir, kur tai taikytina, informacija atskleidžiama tik tais tikslais, kuriems kompetentinga institucija davė sutikimą.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS NUOBAUDOS, KOMITETO PROCEDŪRA, ATASKAITŲ TEIKIMAS, PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR GALUTINĖS NUOSTATOS

I SKYRIUS

Nuobaudos, komiteto procedūra ir ataskaitų teikimas

31 straipsnis

Nuobaudos

Valstybės narės nustato nuobaudų už šio reglamento nuostatų pažeidimus taisykles ir imasi visų būtinų priemonių jų įgyvendinimui užtikrinti. Nuobaudos turi būti taikomos bent jau didelio profesinio aplaidumo atvejais bei tinkamai neatlikus išsamaus patikrinimo. Numatytos nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

Valstybės narės ne vėliau kaip iki [*per šešis mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo*] perduoda šias nuostatas Komisijai ir nedelsdama praneša jai apie visus vėlesnius pakeitimus, turinčius joms įtakos.

32 straipsnis

Priedų pakeitimai

Komisija gali iš dalies keisti priedus, kad būtų atsižvelgta į pasikeitimus finansų rinkose, visų pirma susijusius su naujomis finansinėmis priemonėmis ir priežiūros praktikos konvergencija.

Priemonės, skirtos šio reglamento neesminėms nuostatoms iš dalies pakeisti, priimamos laikantis 33 straipsnio 2 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

33 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Europos vertybinių popierių komitetas, įsteigtas Komisijos sprendimu 2001/528/EB⁴².
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

---

⁴² OL L 191, 2001 7 13, p. 45.

34 straipsnis

Ataskaita

Iki [*per trejus metus nuo šio reglamento įsigaliojimo*] Komisija įvertina šio reglamento taikymą, taip pat ir pasitikėjimą kredito reitingais Bendrijoje, ir reitinguojamo subjekto mokamo atlygio kredito reitingų agentūrai tinkamumą (modelis „emitentas moka“) ir pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Europos Sąjungos Tarybai.

II SKYRIUS

Pereinamojo laikotarpio ir baigiamosios nuostatos

35 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

Kredito reitingų agentūros, veikusios Bendrijoje iki [*šio reglamento įsigaliojimo data*], imasi visų reikalingų priemonių, kad vykdytų šį reglamentą, ir iki [*per šešis mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo datos*] pateikia registracijos paraišką.

Pirmoje pastraipoje minimos kredito reitingų agentūros, kurias atsisakyta registruoti, nustoja teikti kredito reitingus.

36 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo [*įrašyti tikslią datą; po šešių mėnesių nuo įsigaliojimo*].

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

I PRIEDAS

NEPRIKLAUSOMUMAS IR INTERESŲ KONFLIKTŲ VENĖGIMAS

A skirsnis

Organizaciniai reikalavimai

1. Kredito reitingų agentūra turi turėti administracinį organą arba stebėtojų tarybą, kurie būtų atsakingi už:
  - a) reitingavimo proceso nepriklausomumą;
  - b) tinkamą interesų konfliktų nustatymą, valdymą ir atskleidimą;
  - c) tai, kad kredito reitingų agentūra laikytųsi likusių šio reglamento reikalavimų.
2. Kredito reitingų agentūros veikla organizuojama tokiu būdu, kad būtų užtikrinta, kad įmonės verslo interesai nekenktų reitingavimo proceso nepriklausomumui ir tikslumui.

Kredito reitingų agentūros vyresnioji vadovybė, kaip apibrėžta Komisijos direktyvos 2006/73/EB⁴³ 2 straipsnio 9 dalyje, turi būti geros reputacijos ir turėti pakankamai įgūdžių ir patirties, taip pat užtikrinti patikimą ir protingą vadovavimą kredito reitingų agentūrai.

Kredito reitingų agentūros administraciniame organe arba stebėtojų taryboje turi būti ne mažiau kaip trys nepriklausomi nariai. Nepriklausomų administracinio organo ar stebėtojų tarybos narių atlyginimas nesiejamas su kredito reitingų agentūros veiklos rezultatais ir nustatomas taip, kad būtų užtikrintas jų vertinimo nešališkumas. Nepriklausomų administracinio organo ar stebėtojų tarybos narių kadencija turi būti iš anksto nustatyta fiksuotam ne ilgesniam kaip penkerių metų laikotarpiui ir negali būti atnaujinama. Atleisti nepriklausomus administracinio organo ar stebėtojų tarybos narius galima tik dėl aplaidumo arba blogų profesinių rezultatų.

Didžioji dalis administracinio organo ar stebėtojų tarybos narių, įskaitant visus nepriklausomus narius, turi turėti pakankamai patirties finansinių paslaugų srityje. Bent vienas nepriklausomas šios tarybos narys turi turėti gilių žinių ir vadovaujamo darbo patirties struktūrizuotų kreditų ir pakeitimo vertybiniais popieriais rinkų srityje.

Kartu su bendra tarybos atsakomybe nepriklausomiems administracinio organo ar stebėtojų tarybos nariams tenka konkreti užduotis stebėti kredito reitingų politikos raidą, kredito reitingų agentūros vidaus kokybės kontrolės sistemos veiksmingumą suteikiant kredito reitingus, siekiant užtikrinti, kad nebūtų interesų konfliktų, taip pat siekiant užtikrinti atitikties bei valdymo procesus, įskaitant šio skirsnio 7 punkte minimos peržiūros funkcijos efektyvumą. Nepriklausomų direktorių nuomonės šiais klausimais reguliariai pristatomos tarybai ir pateikiamos kompetentingai institucijai, kai pastaroji to prašo.

---

⁴³ OL L 241, 2006 9 2, p. 26.

3. Kredito reitingų agentūra nustato politiką ir procedūras, užtikrinančias šio reglamento laikymąsi.
4. Kredito reitingų agentūra turi tinkamas administracines bei apskaitos procedūras, vidaus kontrolės mechanizmus, efektyvias rizikos įvertinimo procedūras bei efektyvias informacinių sistemų kontrolės ir apsaugos priemonės.
5. Kredito reitingų agentūra sudaro organizacinius ir administracinius susitarimus, skirtus B skirsnio 1 punkte minimiems interesų konfliktams nustatyti, jų išvengti ir juos valdyti. Ji taip pat turėtų registruoti visas reikšmingas grėsmes, kylančias jos ir jos darbuotojų, dalyvaujančių kredito reitingų suteikimo procese, nepriklausomumui, ir apsaugos priemonės, taikomas šioms grėsmėms sumažinti.
6. Kredito reitingų agentūra naudoja atitinkamas sistemas, skirtas užtikrinti kredito reitingų teikimo veiklos tęstinumą ir reguliarumą.
7. Kredito reitingų agentūra įsiveda peržiūros funkciją, skirtą periodiškai peržiūrėti metodiką, modelius ir reikšmingus jos naudojamos metodikos ir modelių pasikeitimus, taip pat šios metodikos ir modelių tinkamumą naujų finansinių priemonių vertinimui.

Ši peržiūros funkcija privalo būti nepriklausoma nuo verslo linijų, kurios atsakingos už kredito reitingavimo veiklą ir atsiskaito šio skirsnio 2 punkte minimiems administracinio organo arba stebėtojų tarybos nariams.
8. Kredito reitingų agentūra stebi ir vertina savo sistemų, vidaus kontrolės mechanizmų ir pagal šį reglamentą vykdomų veiksmų tinkamumą ir veiksmingumą, ir imasi atitinkamų priemonių šiems trūkumams šalinti.

B skirsnis

Veiklai taikomi reikalavimai

1. Kredito reitingų agentūra nustato ir šalina arba, kai reikia, valdo ir atskleidžia esamus arba galimus interesų konfliktus, kurie gali turėti įtakos jos analitikų, dalyvaujančių nustatant kredito reitingus, ir asmenų, tvirtinančių kredito reitingus, analizei ir vertinimams.
2. Kredito reitingų agentūra viešai skelbia reitinguojamų subjektų arba susijusių trečiųjų šalių, iš kurių ji gauna daugiau negu 5 % savo metinių pajamų, pavadinimus.
3. Kredito reitingų agentūra negali suteikti kredito reitingo arba atšaukia esamą kredito reitingą tokiais atvejais:
  - a) kredito reitingų agentūrai, analitikui, dalyvavusiam nustatant kredito reitingą, arba asmeniui, tvirtinančiam kredito reitingus, tiesiogiai arba netiesiogiai priklauso reitinguojamo subjekto ar susijusios trečiosios šalies finansinės priemonės arba jie tiesiogiai ar netiesiogiai turi kitą nuosavybės dalį tame subjekte ar šalyje;

- b) kredito reitingas yra suteiktas reitinguojamam subjektui arba susijusiai trečiajai šaliai, kurie tiesiogiai arba netiesiogiai yra susiję kontrolės ryšiais su kredito reitingų agentūra;
  - c) analitikas, dalyvavęs nustatant kredito reitingą, arba asmuo, tvirtinantis kredito reitingus, yra reitinguojamo subjekto arba susijusios trečiosios šalies administracinių, valdymo ar priežiūros organų narys.
4. Kredito reitingų agentūra neteikia reitinguojamam subjektui arba susijusiai trečiajai šaliai konsultacinių ar patarėjų paslaugų, susijusių su reitinguojamo subjekto arba susijusios trečiosios šalies įmonės arba teisine struktūra, turtu, įsipareigojimais ar veikla.

Kredito reitingų agentūra gali teikti kitas paslaugas nei kredito reitingų teikimas, toliau vadinamas „papildomomis paslaugomis“. Kredito reitingų agentūra nustato, ką ji laiko papildomomis paslaugomis. Ji užtikrina, kad teikiant papildomas paslaugas nekiltų interesų konfliktas su kredito reitingų teikimo veikla.

5. Kredito reitingų agentūra užtikrina, kad analitikai neteiktų pasiūlymų oficialių ar neoficialių ir rekomendacijų, susijusių su struktūrizuotų finansinių priemonių, kurioms kredito reitingų agentūra turi suteikti kredito reitingą, kūrimu.
6. Kredito reitingų agentūra taip sutvarko savo atskaitomybės ir komunikacijos kanalus, kad užtikrintų analitikų ir asmenų, tvirtinančių kredito reitingus, iš kitų kredito reitingų agentūros dalių, atstovaujančių komerciniams kredito reitingų subjekto interesams, nepriklausomumą.
7. Kredito reitingų agentūra veda visos savo veiklos apskaitą ir audito seką, taip pat ir įrašus apie kredito reitingų agentūros ir reitinguojamo subjekto arba susijusios trečiosios šalies sutartis ir visus reikšmingus bendravimo su reitinguojamu subjektu ir susijusiomis trečiosiomis šalimis elementus, taip pat įrašus, susijusius su įsipareigojimais, išdėstytais 5, 6 ir 7 straipsniuose.
8. 7 punkte minimos apskaitos ir audito sekos dokumentai laikomi registruotos kredito reitingų agentūros patalpose ne mažiau kaip penkerius metus ir pateikiami susijusių valstybių narių kompetentingoms institucijoms, joms to paprašius.

Kai kredito reitingų agentūros registracija atšaukiama, dokumentai laikomi ne mažiau kaip trejus metus.

9. Dokumentai, kuriuose išdėstomos atitinkamos kredito reitingų agentūros ir reitinguojamo subjekto arba susijusių trečiųjų šalių teisės ir pareigos pagal susitarimą teikti paslaugas, laikomi bent jau tol, kol trunka bendradarbiavimas su šiuo reitinguojamu subjektu arba susijusiomis trečiosiomis šalimis.

C skirsnis

Darbuotojų taisyklės

1. Kredito reitingų analitikai ir kiti darbuotojai, tiesiogiai dalyvaujantys kredito reitingų suteikimo procese, bei asmenys, glaudžiai su jais susiję, kaip išvardyta Komisijos direktyvos 2004/72/EB⁴⁴ 1 straipsnio 2 dalies a–d punktuose, negali pirkti arba parduoti finansinių priemonių, kurias išleido, už kurias garantuoja ar kitaip remia bet kuris iš reitinguojamų subjektų, už kurį analitikas yra atsakingas, išskyrus investicijas į diversifikuotas kolektyvinio investavimo schemas, arba dalyvauti su tokiomis priemonėmis susijusiuose sandoriuose.
2. Darbuotojai negali dalyvauti ir kitaip daryti įtaką nustatant bet kurio reitinguojamo subjekto kredito reitingą, jei jie arba su jais artimai susiję asmenys, išvardyti Direktyvos 2004/72/EB 1 straipsnio 2 dalies a–d punktuose:
  - a) turi reitinguojamo subjekto finansinių priemonių, išskyrus investicijas į diversifikuotas kolektyvinio investavimo schemas;
  - b) turi bet kurio subjekto, susijusio su reitinguojamu subjektu, finansinių priemonių, kurių nuosavybė gali sukelti interesų konfliktą arba gali būti suvokiama, kaip sukelianti tokį konfliktą, išskyrus investicijas į diversifikuotas kolektyvinio investavimo schemas;
  - c) neseniai buvo susijęs darbo ar kitais verslo ar kitokiais santykiais su reitinguojamu subjektu, kurie gali sukelti interesų konfliktą arba gali būti suvokiami, kaip sukeliantys tokį konfliktą.
3. Kredito reitingų agentūros užtikrina, kad darbuotojai, tiesiogiai dalyvaujantys kredito reitingų suteikimo procese:
  - a) imtųsi visų pagrįstų priemonių, kad apsaugotų kredito reitingų agentūrai priklausantį turtą ir dokumentus nuo sukčiavimo, vagystės ir piktnaudžiavimo;
  - b) neteiktų jokios informacijos apie kredito reitingų agentūros kredito reitingus arba galimus kredito reitingus ateityje, išskyrus reitinguojamam subjektui ar susijusiai trečiajai šaliai;
  - c) nesidalytų kredito reitingų agentūrai patikėta informacija su jokio subjekto, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusio su ja kontrolės ryšiais, darbuotojais;
  - d) nesinaudotų ir nesidalintų konfidencialia informacija prekybos finansinėmis priemonėmis tikslu ar bet kuriuo kitu tikslu, išskyrus kredito reitingų agentūros veiklos vykdymą.
4. Darbuotojas, tiesiogiai dalyvaujantis kredito reitingų suteikimo procese, negali prašyti ar priimti pinigų, dovanų ar paslaugų iš niekieno, su kuo kredito reitingų agentūra turi verslo reikalų.

---

⁴⁴ OL L 162, 2004 4 30, p. 70.

5. Sužinojęs, kad kitas kredito reitingų agentūros darbuotojas dalyvauja ar dalyvavo veikloje, kuri yra neteisėta, kredito reitingų agentūros darbuotojas nedelsdamas perduoda šią informaciją asmeniui, kuris kredito reitingų agentūroje atsakingas už šio reglamento laikymąsi.
6. Analitikui išėjus iš darbo ir perėjus dirbti į reitinguojamą subjektą, kurio reitingavimo procese analitikas anksčiau dalyvavo, arba į finansų įmonę, su kuria analitikas turėjo reikalų vykdydamas savo pareigas kredito reitingų agentūroje, kredito reitingų agentūra peržiūri atitinkamus šio analitiko darbus paskutinius 2 metus iki jo išėjimo.
7. Darbuotojai, tiesiogiai dalyvaujantys kredito reitingų suteikimo procese, negali užimti vadovaujamų pareigų reitinguojamame subjekte arba susijusioje trečiojoje šalyje kol nepraėjo 6 mėnesiai nuo kredito reitingo suteikimo.

D skirsnis

Kredito reitingų pateikimo taisyklės

I. Bendrosios prievolės

1. Kredito reitingų agentūra užtikrina, kad kredito reitinge būtų aiškiai ir matomai nurodytas pagrindinio analitiko, kuris buvo atsakingas už kredito reitingo parengimą, vardas, pavardė ir pareigos.
2. Kredito reitingų agentūra užtikrina, kad bent jau:
  - a) būtų nurodyti visi pakankamai svarbūs šaltiniai, naudoti rengiant kredito reitingą, įskaitant reitinguojamą subjektą arba, kai tai taikytina, susijusią trečiąją šalį, kartu nurodant, ar kredito reitingas atskleistas tam reitinguojamam subjektui ar susijusiai trečiajai šaliai ir po šio atskleidimo iš dalies pakeistas prieš jį platinant;
  - b) pagrindinė metodika ar metodikos variantas, naudoti nustatant reitingą, būtų aiškiai įvardinti, pateikiant nuorodą į išsamų jų aprašymą; kai reitingas paremtas daugiau negu viena metodika, arba kai dėl nuorodos tik į pagrindinę metodiką investuotojai gali nepastebėti kitų svarbių reitingavimo aspektų, įskaitant visus reikšmingus pakeitimus ir nukrypimus, kredito reitingų agentūra paaiškina šį faktą kredito reitinge ir nurodo, kaip suteikiant kredito reitingą atsižvelgiama į skirtingas metodikas ar tuos kitus aspektus;
  - c) būtų paaiškinta kiekvienos reitingų kategorijos reikšmė ir įsipareigojimų nevykdymo ar susigrąžinimo apibrėžtis, ir bet koks tinkamas įspėjimas apie riziką, įskaitant svarbių prielaidų jautrumo analizę, pateikiamas kartu su blogiausio ir geriausio scenarijaus reitingais;
  - d) aiškiai ir matomai būtų nurodyta data, kada kredito reitingas pirmą kartą buvo paskelbtas ir kada paskutinį kartą buvo atnaujintas.
3. Kredito reitingų agentūra užtikrina, kad visuose kredito reitinguose aiškiai ir matomai būtų nurodyti visi kredito reitingo požymiai ir trūkumai. Visų pirma kredito reitingų agentūra visuose kredito reitinguose aiškiai nurodo, ar, jos nuomone, turima

informacija apie reitinguojamą subjektą yra patenkinamos kokybės ir koku mastu ji patikrino reitinguojamo subjekto arba susijusios trečiosios šalies jai pateiktą informaciją. Jei kredito reitingas suteikiamas subjektui arba finansinei priemonei, apie kuriuos turima nedaug ankstesnių duomenų, kredito reitingų agentūra matomoje vietoje aiškiai nurodo kredito reitingo trūkumus.

Tuo atveju, kai patikimų duomenų stoka arba naujo tipo priemonės struktūros sudėtingumas, arba nepatenkinama turimos informacijos kokybė kelia rimtų klausimų dėl to, ar kredito reitingų agentūra gali suteikti patikimą kredito reitingą, kredito reitingų agentūra susilaiko nuo kredito reitingo suteikimo arba atšaukia jau suteiktą reitingą.

4. Skelbdama kredito reitingą, kredito reitingų agentūra savo pranešimuose spaudai arba ataskaitose paaiškina esminius kredito reitingo elementus.

Kai 1, 2 ir 3 punktuose nurodyta informacija būtų neproporcinga, palyginti su platinamo kredito reitingo trukme, pakanka pačiame kredito reitinge pateikti aiškia ir matomą nuorodą, kur galima tiesiogiai ir lengvai rasti šią informaciją, įskaitant tiesioginę internetinę nuorodą į informaciją atitinkamoje kredito reitingų agentūros svetainėje.

II. Papildomos prievolės, susijusios su struktūrizuotų finansinių priemonių kredito reitingais

1. Kai kredito reitingų agentūra suteikia reitingą struktūrizuotai finansinei priemonei, kredito reitinge ji pateikia informaciją apie jos atliktą nuostolių ir pinigų srautų analizę.
2. Kredito reitingų agentūra nurodo, kokio lygio vertinimą ji atliko struktūrizuotų finansinių priemonių pagrindinio turto lygiu atliktų išsamių patikrinimų atžvilgiu. Kredito reitingų agentūra atskleidžia, ar ji pati atliko tokių išsamių patikrinimų įvertinimą, ar pasitikėjo trečiosios šalies vertinimu, nurodydama, kokią įtaką reitingui turi tokio vertinimo rezultatai.

E skirsnis

Atskleidimas

I. Bendras atskleidimas

Kredito reitingų agentūra paprastai atskleidžia tokią informaciją:

1. esami ir galimi interesų konfliktai, minimi B skirsnio 1 punkte;
2. ką kredito reitingų agentūra laiko papildomomis paslaugomis, palyginti su savo pagrindine reitingavimo veikla, arba ko ne;
3. kredito reitingų agentūros politika kredito reitingų skelbimo ir kitos susijusios informacijos teikimo atžvilgiu;
4. bendras jos atlyginimų politikos pobūdis;

5. metodika, modeliai ir esminės vertinimo prielaidos bei esminiai jų pakeitimai;
6. bet kokie esminiai praktikos, procedūrų ir procesų pakeitimai.

II. Periodiškas atskleidimas

Kredito reitingų agentūra periodiškai atskleidžia tokią informaciją:

1. kas šešis mėnesius – duomenis apie savo reitingų kategorijų ankstesnius išsipareigojimų nevykdymo rodiklius ir ar šių kategorijų išsipareigojimų nevykdymo rodikliai pasikeitė laikui bėgant;
2. kasmet – tokią informaciją:
  - a) 20 didžiausių pagal gaunamas pajamas kredito reitingų agentūros klientų sąrašą;
  - b) tų kredito reitingų agentūros klientų, kurių indėlis į kredito reitingų agentūros pajamų augimą per ankstesnius finansinius metus viršijo bendrą kredito reitingų agentūros pajamų augimą tais metais daugiau negu 1,5 karto, sąrašą; kiekvienas toks klientas įtraukiamas į šį sąrašą tik tais metais, kai iš jo gautos pajamos sudarė daugiau negu 0,25 % visų kredito reitingų agentūros pajamų pasauliniu lygiu.

2 punkto pirmoje pastraipoje „klientas“ reiškia įmonę, jos filialus ir asocijuotąsias įmones, kuriose įmonė turi daugiau negu 20 % akcijų, taip pat kitus subjektus, kurių atžvilgiu ji kliento vardu derėjosi dėl skolos priemonės emisijos struktūros, ir kai kredito reitingų agentūrai buvo tiesiogiai arba netiesiogiai sumokėtas mokestis už tos skolos priemonės emisijos reitingą.

III. Veiklos skaidrumo ataskaita

Kredito reitingų agentūra kasmet atskleidžia tokią informaciją:

1. išsamią informaciją apie kredito reitingų agentūros teisinę struktūrą ir nuosavybę, įskaitant informaciją apie akcijų paketus, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/109/EB⁴⁵ 9 ir 10 straipsniuose;
2. vidaus kokybės kontrolės sistemos aprašymą;
3. darbuotojų paskirstymo naujų kredito reitingų teikimui, kredito reitingų peržiūroms, metodikų ar modelių vertinimui ir valdymui statistiką;
4. kredito reitingų duomenų saugojimo politikos aprašymą;
5. metinės nepriklausomumo atitikties vidaus peržiūros rezultatus;
6. vadovų ir analitikų rotacijos politikos aprašymą;

---

⁴⁵ OL L 390, 2004 12 31, p. 38

7. finansinę informaciją apie agentūros pajamas, suskirstytas į mokesčius už kredito reitingus ir už ne kredito reitingų paslaugas, išsamiai aprašant kiekvieną iš jų;
8. valdymo ataskaitą, kaip apibrėžta Tarybos direktyvos 78/660/EEB⁴⁶ 46a straipsnio 1 dalyje; šios ataskaitos tikslais kredito reitingų agentūra pateikia tos direktyvos 46a straipsnio 1 dalies d punkte nurodytą informaciją, nepriklausomai nuo to, ar jai taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/25/EB⁴⁷.

---

⁴⁶ OL L 222, 1978 8 14, p. 11.

⁴⁷ OL L 142, 2004 4 30, p. 12.

II PRIEDAS

Registracijos paraiškoje pateiktina informacija

1. visas kredito reitingų agentūros pavadinimas, registruotos buveinės Bendrijoje adresas;
2. asmens kontaktams pavardė ir kontaktiniai duomenys;
3. teisinis statusas;
4. kredito reitingų klasė, dėl kurios kredito reitingų agentūra teikia registracijos paraišką;
5. kredito reitingams teikti ir palaikyti naudojamų procedūrų ir metodikų aprašymas;
6. interesų konfliktams nustatyti ir valdyti skirta politika ir procedūros;
7. informacija apie darbuotojus;
8. atlyginimų politika;
9. papildomos paslaugos;
10. veiksmų programa, įskaitant informaciją apie tai, kur tikimasi vykdyti pagrindinę verslo veiklą, ir kokios rūšies veikla numatoma.